VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — 1 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 66 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, toukok. 30 p. — Tuesday, May 30, 1961

Neljät liittoparlamentin täytevaalit; toryen kannatus vähän heikkeni

Vaikka konservatiivit tuli valituksi uudelleen kolmessa vaalipiirissä, heidän saamiensa äänten enemmistö oli pienempi; liberaalit voittivat 4:nnessä

Ottawa. — Canadassa pidettiin eilen neljät liittoparlamentin täytevaalit, joihin oli 100,000 ihmisellä mahdollisuus osallistua vaaliuurnalla.

Kysymyksessä olivat seuraavien vaalipiirien edustajat: Kings Prince Edward Islandissa, Restigouche-Madawaska New Brunswickissa, Leeds Ontarion itäisessä osassa ja Esquimalt-Saanich Vancouverin saarella British Columbiassa.

Tänä aamuna saapuneiden tietojen mukaan konservatiivit säilyttivät paikkansa kaikissa muissa näistä vaalipiireistä paitsi Leedsissä Ontariossa, jossa tähän asti pitkäaikaisesti perinteellisessä konservatiivisessa vaalipiirissä liberaalit saivat tällä kertaa ehdokkaansa valituksi.

Mielenkiintoista näiden täytevaalien yhteydessä on se, että vaikka konservatiivit säilyttivätkin edustajapaikkansa kolmessa niistä, he saivat edustajansa valituksi tällä kertaa huomattavasti pienemmillä äänimäärien enemmistöillä kuin v. 1958, jolloin pidetyissä vaaleissa konservatiivit valloittivat ennätysmäisen enemmistön parlamentin edustajapaikoista.

Tulokset osoittavat, että konservatiiveillä on nyt tällä hetkellä 205 edustajaa liittoparlamentin alahuoneessa, liberaaleilla 51, CCFllä 8 ja Uudella Puolueella 1.

Jo ennen näiden täytevaalien pitämistä tarkkailijat olivat sitä mieltä, että näiden täytevaalien tuloksien perusteella konservatiivinen pääministeri Diefenbaker tulee päättämään josko tänä vuonna järjestetään liittovaalit.

Tavanomaisesti Canadan liittohallitukset ovat järjestäneet liittovaalit joka neljän vuoden kuluttua, mutta ne eivät ole perustuslain mukaan pakoitettuja siihen ennenkuin ne ovat ollet vallassa viisi vuotta. Täten konservatiivit voivat vielä perustuslain mukaan olla hallituksena v. 1958 toimitettujen vaalien perusteella lähemmäksi kaksi vuotta.

Molempien suurempien puolueiden taholta pidettiin näitä vaaleja suurimerkityksellisenä osoituksena kansan mielipiteestä — aivan kuin "pikkuliittovaaleina". Niinpä ei sen vähempää kuin 15 hallitusministeriä lähti vaalikampanjamatkoille. Liberaalien johtaja Lester Pearson kulki maan rannasta rantaan yhdessä muiden johtavien liberaalien kanssa. Kampanjaan osallistui neljä maakuntien pääministeriä sekä CCFn johtaja Hazen Argue.

Pääministeri Diefenbaker ei ollut vielä tähän päivään mennessä ilmoittanut josko vaalien tulokset osoittaisivat hänen mielestään, että piakkoin olisi otollinen aika järjestää liittoparlamentin vaalit pidettäväksi. Päätös siitä kuultanee sen jälkeen kun hän on keskustellut asiasta lähemmin neuvonantajiensa kanssa.

Lisää vapausmatkustajia pidätetty Mississippissa

Jackson, Miss. — Seitsemäntoista ihmistä pidätettiin täällä sunnuntaina kahdessa tapauksessa valkoihoisille yksinomaan varatussa bussiaseman odotussalissa.

Poliisit syyttivät heitä rauhan häiritsemisestä.

Yhdeksän henkilöä — 7 neekeriä ja 2 valkoihoista pidätettiin aikaisin sunnuntaina. Kahdeksan muuta — 6 neekeriä ja 2 valkoihoista — pidätettiin iltapäivällä sunnuntaina.

Viimeisimmässä joukossa, joka oli saapunut Montgomerysta, Alabamasta, oli kaikki 9 henkilöä, mutta yksi heistä ei osallistunut mielenosoituskokoukseen.

Heidät pidätettiin sen jälkeen kun poliisipäällikkö J. L. Gray oli määrännyt jotta heidän on lähdettävä paikalta.

Kukaan ei kuitenkaan liikkunut eikä vastannut mitään poliisipäällikölle.

Pidätetyt määrättiin poliisiautoihin liittovaltion poliisien (FBI:n) seuratessa tapahtumaan kuitenkaan puuttumatta mitenkään asiaan.

Viime viikolla pidätettiin 27 henkilöä samanlaisissa olosuhteissa. Heidät tuomittiin maksamaan $200 sakkoa kukin ja kahdeksi kuukaudeksi vankeuteen rauhan häiritsemisestä joka viimeksimainittu tuomio kuitenkin peruutettiin. Kaksikymmentäkaksi heistä oli sunnuntai-iltana vielä vankeudessa siitä syystä, että he eivät kyenneet tai halunneet maksaa heille määrättyä sakkoa. He joutuvat vankilaitokselle, jossa he tekevät sakkonsa vastaan työtä $3.00 päivässä.

Montgomeryssa, jossa vikko sitten viime lauantaina tapahtui verinen mellakka, ei häiritty Jacksoniin matkalla olleita neekereitä näiden käytessä valkoihoisille yksinomaan määrättyjä WC:tä, mutta ruokailemaan he eivät päässeet bussiasemalla, sillä molemmat ravintolat, niin valkoihoisille kuin neekereille määrätyt, oli suljettu.

Montgomeryssa oli eilen määrä alkaa oikeudenkäyti liittovaltion oikeudessa, jossa piirituomari Frank Johnsonin on päätettävä oikeusministeriön vaatimusta, että ryhdyttäisiin vaikuttvimpiin toimenpiteisiin rotumellakoiden estämiseksi bussiasemilla.

Oikeusministeri syyttää, että Klu Klux Klanin jäsenet olivat johtaneet mellakoivia valkoihoisten joukkoja Montgomeryssa ja Birminghamissa, Alabamassa, ja että poliisit olivat kieltäytyneet estämästä heitä.

Liittohallitus vaatii, että poliisiviranomaisten on suojeltava vapausmatkustajia ja muita osavaltiosta toiseen matkustavia henkilöitä. Liittohallituksen vaatimuksessa esitettiin myös, että jatkettaisiin väliaikaista oikeuden määräystä, jolla 8 päivää sitten kiellettiin väkivaltaisuuksiin ryhtyminen Klu Klux Klanin taholta.

Tuomari Johnsonin on määrä kuulla huomenna (keskiviikkona) vapausmatkustajien anomus, millä sallittaisiin niin neekerien kuin valkoihoistenkin käyttää Montgomeryn bussiasemien laitoksia yleisesti ja kiellettäisiin osavaltion poliisit täytäntöönpanemasta osavaltion rotusyrjintälakeja.

Tämä pikku tyttö, Catharine Hare, Barriesta, Ont., oli saada todellisen mullistuksen aikaan, kun hän sattumalta "dialasi" hätätilajärjestön salaisen numeron. Jos hän olisi ollut kykenevä lausumaan tunnussanan, olisivat puolustuslaitoksen päämajan hälytyssireenit alkaneet toimia. Hänen ei olisi tarvinnut sanoa kuin oikea tunnussana ja päämajasta olisi lähetetty hälyytys salaiselle linjalle, mutta hän onneksi pystyi sanomaan vain "hello, hello, hello".

30 metsäpaloa Manitobassa

Winnipeg. — Viime sunnuntaina palonsammutustyöläiset yrittivät sammuttaa 30 metsäpaloa kautta Manitoban. Suurin näistä paloista riehui lähellä Red Deer-jokea 10-neliömailisella alueella maakunnan luoteisosassa.

Muualla länsi-Canadassa kolea sää ja sateet ovat vähentäneet metsäpalovaaraa, joka aikaisemmin aiheutti suurta huolestuneisuutta.

Ontariossa, ilmoitti maa- ja metsäministeriö, paloi sunnuntaina 13 metsäpaloa, jotka kaikki olivat kuitenkin kontrollissa.

Kovat tuulet Manitobassa levittivät metsäpaloja ja viranomaiset ilmoittivat, että viisi niistä oli poissa kontrollista.

10,000 Toronton rakennustyöläistä ryhtyi lakkoon

Työläiset sanovat, että useimmat rakennusurakoitsijat eivät kunnioita sopimusta

Toronto. — Sunnuntaina odotettiin täällä, että siirtolaisina tähän maahan saapuneet rakennustyöläiset voivat ryhtyä lakkoon, joka koskisi ei ainoastaan huomattavaa osaa Toronton rakennustyömaista, vaan lisäksi niitäkin, jotka on aloitettu 30 mailin säteellä Torontosta.

Sunnuntaina Brandon-haalilla Dufferin-kadun ja Davenport Roadin risteyksessä pidetyssä rakennustyöläisten kokouksessa 4,000 työläistä hyväksyi äänekkäin hyväksymishuudoin ehdotuksen, että työläiset ryhtyisivät lakkoon vaatien työnantajia noudattamaan aikaisemmin allekirjoitettuja työehtosopimuksia.

Työläiset ovat saaneet Toronton rakennustyöläisten neuvoston kannatuksen taistelussaan pakoittaakseen työnantajat allekirjoittamaan uudet työehtosopimukset ja noudattamaan jo aikaisemmin allekirjoitettuja.

Lakkoon odotetaan osallistuvan 10,000—15,000 työläistä.

Rakennustyöläiset väittävät, että useat niistä työnantajista, jotka pakoitettiin allekirjoittamaan työehtosopimus viime kesänä toimeenpannun järjestämiskampanjan yhteydessä, ovat kieltäytyneet noudattamasta työehtosopimuksia siten, että ovat maksaneet työläisilleen vähemmän ja ovat pakoittaneet heidät joissakin tapauksissa suostumaan huonompiin työehtoihin kuin sopimuksissa määrätään.

Rakennustyöläiset, joista huomattava osa on äskettäin Italiasta saapuneita, eivät kaikki sopineet haaliin kuulemaan johtajiensa selostuksia. Heitä varten sijoitettiin kovaääniset rakennuksen ulkopuolelle.

Työläisille menestyksellistä taistelua ennustaa se, että 25,000 Toronton rakennustyöläistä edustava rakennustyöläisten neuvosto on ilmoittanut kannattavansa näitä työläisiä.

Näiden rakennustyöläisten lakko ei vielä ulotu niihin työläisiin, jotka ovat allekirjoittaneet sopimuksen Toronton rakennusurakoitsijain yhdistyksen (Toronto Builders Exchangen) kanssa, mutta sekin mahdollisuus on vielä olemassa, sillä rakennusurakoitsijain yhdistyksen ja sen työläisten välillä in olemassa riita uudesta työehtosopimuksesta.

Brandon-haalilla kokouksensa pitäneet työläiset ovat viiden rakennustyöläisten union jäseniä — muurarien, sementtityöläisten, kirvesmiesten, rapparien ja sekatyöläisten. Rakennustyöläisten neuvosto koostuu 19 rakennustyöläisten union edustajista.

Kahden joukon kesken on tapahtunut aika-ajoittaista yhteistoimintaa aikaisemminkin, mutta silti on ilmennyt erimielisyyttä järjestämismenetelmistä. Nyt kuitenkin äskettäin kahden ryhmän välinen 6-miehinen komitea, jossa on kolme edustajaa kummastakin ryhmästä on aikaansaanut läheisemmän yhteistoiminnan kahden ryhmän välillä.

Union johtajat kehoittivat työläisiä palaamaan työmailleen maanantaiaamuna, ottamaan työkalunsa ja sitten pitämään huolen siitä, että kukaan ei ryhdy töihin.

Sotilasjunta pidättänyt 26 tunnettua korealaista

Seoul. — Etelä-Korean sotilasjunta, joka anasti vallan toista viikkoa sitten, on vangituttanut 26 hyvin tunnettua korealaista väittäen, että nämä ovat osallistuneet rikkauksien keräämiseen laittomasti Syngman Rheen ja nyt vallasta syöstyn pääministeri John Changin ollessa vallassa.

Pidätettyjen joukossa on 11 johtavinta liikemiestä, 10 Rheen ja Changin hallituksien jäsentä ja 5 eläkkeelle siirtynyttä sotilasvirkailijaa.

Pidättämisistä ilmoitettiin samanaikaisesti kun saatiin tietää, että sotilasjunta oli määrännyt jotta rikoksista, joista näitä ihmisiä syytetään voidaan tuomita kuolemaan tai pitkäaikaiseen vankeuteen.

Sotilasjunta on ryhtynyt ankariin toimenpiteisiin myös sanomalehtimiehiä vastaan. Poliisien ilmoituksen mukaan viime sunnuntaina on pidätetty 70 pannaan julistettujen sanomalehtien palveluksessa ollutta sanomalehtimiestä syytettynä epäsäännöllisyyksistä. Pusanissa pidätettiin 27 muuta sanomalehtien kirjeenvaihtajaa syytettynä kiristysyrityksistä.

Tiedoitusministeriön tiedonannossa sanotaan, että kaikki paitsi 71 Etelä-Korean 600 päivä- ja viikkolehdestä on julistettu pannaan.

Ehdottaa työttömille 75 prosenttia normaalipalkasta korvaukseksi

Vancouver. — Yhdistyneen kirkon British Columbian konferenssi tulee ehdottamaan liittohallitukselle, että työttömyysvakuutuskomissioon tilalle perustettaisiin komissio, jolla olisi valtuudet ryhtyä toimenpiteisiin tulojensa samansuuruisina pitämiseksi.

Kirkon suunnitelman mukaan työttömille annettaisiin 75 prosenttia heidän normaalituloistaan ja suunnitelma rahoitettaisiin työläisten, työnantajain ja hallituksen antamilla apurahoilla.

Väkijuomakauppa myös Owen Soundiin

Owen Sound. — Owen Soundin äänestäjät äänestivät viime lauantaina väkijuomakaupan tänne perustamisen puolesta. He hylkäsivät samalla ehdotuksen, että väkijuomia voitaisiin tarjoilla hotellien ruokailuhuoneissa.

Äänestysvirkailijat sanovat, että 84.5 prosenttia äänestyskelpoisista ihmisistä äänesti ja 65 prosenttia näistä, eli 5 prosenttia enemmän kuin tarpeellista — äänesti väkijuomakaupan perustamisen puolesta. Tarjoilua hotellien ruokailuhuoneissa kannatti vain 34.56 prosenttia.

Tämä oli neljäs äänestys tästä asiasta viimeisen 12 vuoden kuluessa tässä viimeksi ainoassa "kuivassa" ontariolaisessa kaupungissa.

— Länsi-Intian liittovaltion pinta ala on yli 8,000 neliömailia ja asukasluku 3,115,000.

Kaksi miestä kuoli Toronton tunnelityömaalla

Toronto. — Rakennusinsinööri Edgar Ostkamp ja työnjohtaja John Blaney kuolivat Toronton rakenteilla olevalla maanalaisella rautatiellä vielä kuivamattoman sementtimassan pudottua heidän päälleen tunnelikaivauksella lähellä Bedford Roadin ja Bloor-katujen risteyttä.

Rakenteilla oleva tunnelin katto luhistui viime perjantai-iltana haudaten mainitut kaksi miestä. Eräs kolmas, Gordon Johnson, onnistui hyppäämään sivuun juuri ennen kuin katto luhistui.

Toronton kaupungin transporttikomission virkailijat ovat määränneet tutkimuksen suoritettavaksi tapahtuman johdosta. Transporttikomission puheenjohtaja Clarence Downey sanoi, että komissio kokoontuu ylimääräiseen kokoukseen maanantaina (eilen) tutkiakseen mitä voitaisiin tehdä tapahtuman johdosta.

Johnson ei ole voinut antaa tapauksesta vielä mitään selostusta kuin sen, että hän oli kahden onnettomuudessa sittemmin surmansa saaneen kanssa tarkastamassa tukipylväitä rakenteilla olevan tunnelin katon alla kun yht'äkkiä kuului rasahdus ja hän hyppäsi taaksepäin vaistomaisesti pelastuen siten kokonaan.

Ostopalautusmerkit laittomia Albertassa

Edmonton. — Albertan maakuntahallitus ilmoitti viime viikolla, että se on peruuttanut neljältä Edmontonissa toimivalta Independent Grocers Alliancen ruokatavarakaupalta toimiluvat sen takia, että niiden kauppojen taholta jaettiin lahjoja ostopalautusmerkkien vastineeksi.

Teollisuus- ja kehitysministeri A. R. Patrick sanoi, että kaupoille oli annettu varoitus jo toukokuun 17 päivänä, että lahjojen antaminen niistä merkeistä, joita jaetaan ostajille näiden ostaessa tuotteita kaupasta, on Albertassa lakivastaista.

Laissa määritellään myös päivittäin sakko tuotteiden myymisestä ilman lisenssiä.

Asia joutuu nyt oikeuden harkittavaksi Edmontonissa.

Puhelinlaitteita vaurioitui räjähdyksissä

Salt Lake City. — Utahin osavaltiossa tapahtui aikaisin sunnuntaina kolme salaperäistä räjähdystä vaurioittaen kolmea mikroaaltotornia, joilla välitetään puhelinkeskusteluja rannasta rantaan.

Räjähdykset keskeyttivät puhelinyhteyden maan länsiosiin ja osaltaan yli merenkin kunnes voitiin järjestää puhelinkeskusteiut muita teitä.

Viranomaiset ovat vihjanneet, että kysymyksessä lienee trotyylillä suoritettu sabotaashi.

Associated Press-uutistoimiston tietojen välitys New Yorkin ja Tokion välillä keskeytyi neljäksi tunniksi.

Kansalliskaartin asevoimia määrättiin vartioimaan 11 muuta tornia Utahissa. Asevoimat Nevadassa määrättiin myös toimintavalmeuteen.

Eräässäkin näistä räjähdyksistä murtui 10 tuuman vahvuinen mikroaaltoaseman betoninen seinä n. 3 mailia länteen Wendoverista, 125 mailia länteen Salt Lake Citysta.

Toisessa räjähdyksessä vaurioitui mikroaaltoasema 62 mailia itään Wendoverista ja kaapeliasema 41 mailia itään Wendoverista. Molemmat asemat sijaitsevat Great Salt Laken erämaassa.

Bell Telephone-yhtiön virkailijat eivät voineet selostaa paremmin tapahtumia, vaan tyytyivät sanomaan, että kysymyksessä on ilmeisestikin sabotaashi.

Avioeronneet sahasivat talonsa keskeltä halki

Galveston, Tex. — R. E. Jones ja hänestä eronnut vaimonsa Margaret ovat sellaisia ihmisiä, jotka todella tietävät kuinka tulee menetellä silloin kuin on kysymyksessä omaisuuden jakaminen.

Talo sahattiin keskeltä halki käsisahalla. Asianomaiset asuvat nyt kumpikin omassa osassaan.

Heille myönnettiin avioero v. 1953 ja tuomari määräsi silloin että heidän on jaettava omaisuutensa tasapuolisesti keskenään. Mutta he päättivät silloin, että omaisuuden jako siirrettäisiin siksi—kunnes heidän viisi nuorinta lastaan oli kasvanut vähän vanhemmaksi.

"Se oli hänen ajatuksensa", sanoi mr Jones selostaessaan talon kahteen osaan sahaamista.

Työ 18 jalkaa leveän ja 30 jalkaa pitkän talon kahteen osaan eroittamiseksi kesti muutamia viikkoja, mutta toista viikkoa sitten se kuitenkin oli tehty ja mr Jones on siirtänyt oman osansa noin kolme ja puoli jalkaa etäälle vaimon osasta.

"Syrjät ovat vielä vähän rosoiset", sanoi mr Jones, "mutta aloitan heti seinän rakentamisen."

Mr Jones selosti, että he olivat molemmat liian vanhoja etsimään uutta asuinpaikkaa ja päättivät, että talon kahteen osaan sahaaminen oli ainoa ratkaisu myymättä taloa.

Asianomaiset ovat vielä "ystäviä" ja puhuvat toisilleen niin kuin naapurit tavallaan. Vaimo tulee miehen taloon aina silloin tällöin kysymään josko hän saa käyttää puhelinta.

Kolmijohtoiset pistokoskettimet pakolliseksi Ontariossa

Toronto. — Ontario Hydron pääsähkötarkastaja Keith Bellamy ilmoitti viime viikolla, että kesäkuun 1 päivästä lähtien kaikki uusi sähkölangoitus Ontariossa on varustettava kolmijohtoisesti siten, että kolmas johto kytketään maajohdoksi.

Tarkoitusta varten on kehitetty uusi pistokosketin, jossa voidaan vielä kuitenkin käyttää nyt yleisemmin käytännössä olevia kaksihaaraisia tepseleitä.

Uudet kolmijohtoiset koskettimet ovat jo aikaisemmin olleet pakollisia sähkötyökalujen, pyykkikoneiden ja useiden muiden samanlaisten laitteiden kohdalta.

Uusi kosketin on valmistettu siten ettei voida vahingossa pistää tepseliä vääriin reikiin.

Maajohto on kytketty siten, että jos sähkölaitteessa tapahtuu oikosulku sulake palaa.

14 vallan konferenssi Laosin kysymyksistä keskeytyi uudelleen

Geneve. — Neljäntoista vallan konferenssi Laosin poliittisesta tulevaisuudesta keskeytyi eilen jälleen kokoontuuttaan vain muutamia tunteja aikaisemmin neljä päivää kestäneen keskeytyksen jälkeen.

Konferenssin uudelleen epäonnistumisen syynä on ilmeisestikin se, että joidenkin länsimaiden taholta ei oltu valmiita hyväksymään Neuvostoliiton ehdotusta, jonka mukaisesti niin itä- kuin länsimaillakin olisi veto-oikeus Laosin kysymyksien nähden. Neuvostoliiton taholta on vaadittu, että yksimielistä päätöstä kaikista Laosia koskevista kysymyksistä ja jotta sel'aisten päätöksien toteuttaminen olisi siten mahdollista.

Länsimaisella taholla on myös väitetty, että tulen lopettamista Laosissa ei olla ehdottomasti toteuttu ja että Pathet Laon joukot ovat suorittaneet hyökkäyksiä sen jälkeen kun Canadan, Intian ja Puolan muodostama välirauhakomissio ilmoitti, että vihollisuudet oli lopetettu Laosissa ja että länsimaiden vaatima ehto neuvotteluille oli täten täytetty.

Nyt odotetaan joillakin tahoilla että Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev ja Yhdysvaltain presidentti Kennedy voivat ymmärrykseen asiasta kun he tapaavat toisensa Wienissä tämän viikon lopulla.

Francon henkeä väitetään uhatun

Lontoo. — Tänne saapuneissa tiedoissa kerrotaan, että Espanjassa on pidätetty 200 henkilöä syytettynä salayrityksestä murhata Espanjan diktaattori Francisco Franco.

Espanjasta ei ole saatu mitään vahvistusta tiedolle, mutta se tiedetään kuitenkin, että jokaisen talonomistajan puheilla on käyty reitillä, jota Franco tulee kulkemaan matkallaan parlamentin avajaisiin ensi viikolla ja on kysytty talonomistajilta mitä poliittisia suuntauksia omistavat ne ihmiset, jotka tulevat olemaan näissä taloissa silloin kun Franco suorittaa matkan.

Madridista saapuneissa tiedoissa kerrotaan vain, että joitakin ihmisiä on pidätetty kapinahenkisten lentolehtisten jakamisesta.

Yleislakko alkoi eilen Etelä-Afrikassa

Johannesburg. — Etelä-Afrikkalaiset valmistautuivat sunnuntaina kolmipäiväiseen yleislakkoon hallituksen rotusyrjintäpolitiikkaa vastaan. Lakko on suunniteltu tapahtuvaksi samanaikaisesti kuin Etelä-Afrikka saa tasavaltalaisasemansa, joka sellaisenaan ei merkitse mitään parannusta Etelä-Afrikan neekeriväestön asemassa.

Tuhannet valkoihoiset reserviläiset on määrätty palvelukseen kaupungeissa ja maaseuduilla on järjestetty milisi- ja vigilantejoukkoja.

Durbanissa liikkui sunnuntaina panssariautojen saattamia kovaääniautoja, joilla kehoitettiin neekeriväestöä kieltäytymään lakosta.

Hallituksen taholta on ryhdytty Etelä-Afrikan rauhanaikaisen historian suurimpiin turvallisuustoimenpiteisiin. Viime kuukauden kuluessa on vangittu vähintäin 10,000 värillistä syytettynä lakon järjestämisestä.

Lakkoliikkeen johtaja Nelson Mandale, joka on onnistunut pysymään poissa poliisien kynsistä, on antanut piilopaikastaan lausunnon, missä kehoitetaan ryhtymään lakkoon rauhallisesti.

Kuitenkin rotusyrjintää kannattavat valkoihoiset ovat valmistautuneet väkivaltaisuuksiin. Valkoihoisia naisiakin on opetettu käyttämään ampuma-aseita.

Natalissa on annettu poliiseille määräykset nukkua vapaa-aikansa vahtiasemillaan.

Vaikka virallisella taholla ollaan toivorikkaita, että lakko ei tule onnistumaan, epävirallisella taholla ennustetaan, että esimerkiksi Johennesburgin alueella voidaan odottaa 60 prosenttia neekereistä osallistuvan lakkoon.

Randin alue, jonka keskustassa Johannesburg sijaitsee, on maan suurin teollisuusalue.

Joidenkin tarkkailijain arvioiden mukaan maan talous olisi vaikeassa asemassa jos vain 50 prosenttia neekerityöläisistä kieltäytyy työstä.

VIIME TIEDOT

Wien. — Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin ilmoitetaan kohtaavan ensin Tshekkoslovakian pääministerin ennenkuin hän aloittaa keskustelunsa Yhdysvaltain presidentti Kennedyn kanssa täällä viikonlopulla.

Havanna. — Vastavallankumoukselliset interventionistit, jotka hyökkäsivät Kuubaan huhtikuun 17 päivänä ja jotka sittemmin lähtivät Yhdysvaltoihin neuvottelemaan traktorien ja vankien vaihdosta, ovat palanneet tänne. Nyt ennustetaan, että yhdysvaltalaisista kansalaisista muodostettu edustajisto tulee vierailemaan Kuubassa jatkamaan neuvotteluja asiasta. Edustajiston johdossa odotetaan olevan edesmenneen presidentti Rooseveltin vaimo Eleanor Roosevelt.

Pariisi. — Täällä annettanee huomenna oikeuden päätös tuomiosta Algerian kapinakenraaleille Zellerille ja Chaullelle. Heitä syytetään sotilasvallan haltuunsa ottamisesta ilman laillista syytä.

Lissabon. — Täältä Azoresin saarille matkalle lähtenyt KLM-lentoyhtiön matkustajalentokone hävisi eilen neljä minuuttia täältä lähtönsä jälkeen. Koneen ilmoitetaan olleen viimeisen kerran radioyhteydessä lentojohdon kanssa ollessaan 6,000 jalan korkeudessa. Matkalla oli 62 henkilöä.

Washington. — Yhdysvaltain prokuraattori Robert F. Kennedy on vaatinut osavaltioiden välistä liikennekomissiota hyväksymään säädöksen, jonka mukaisesti sallittaisiin neekerien käyttää bussiyhtiöiden laitoksia yhteisesti valkoihoisten kanssa.

Montgomery. — Eräs liittovaltion poliisi todisti täällä oikeudenkäynnissä eilen kuinka Montgomeryn kaupungin poliisi oli kävellyt ohi huomioimatta mitään sillä aikaa kun valkoihoisten joukko pieksi erästä neekeriä.

Johannesburg. — Neekerien yleislakon ensimmäisenä päivänä täällä eilen sattui vakavia yhteenottoja neekerien ja heitä takaisin töihin pakolla yrittävien poliisien välillä.

Sudbury, Ont. — Ontarion pääministeri Frost sanoi täällä Laurentianin yliopistolla eilen illalla, että hän kannattaa uskonnon opettamista kouluissa.

Ottawa. — Täällä ilmoitettiin eilen, että Japanin pääministeri Hayato Ikeda on hyväksynyt kutsun vierailla Canadassa kesäkuun 25—26 päivinä.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Nimienkeräys itse elämän puolesta

Jokin aika sitten aloitettiin maassamme radioaktiivista vaaraa vastustavan canadalaiskomitean (Canadian Committee for the Control of Radiation hazards) johdolla kansallinen kampanja nimien keräämiseksi mainitun vaaran torjumisen hyväksi. Tämä kampanja radioaktiivisen vaaran torjumiseksi on saanut suurten kansanjoukkojen keskuudessa paljon suurempaa kannatusta kuin hallituksen johdolla järjestetty pommisuojahumpuuki, mistä ei mitään turvaa ole silloin, jos ydinasesota syttyy. Kaikki asiantuntijat myöntävät, että ainoa pelastus on se, jos vältymme joutumasta ydinasesodan jalkoihin — ja se voidaan välttää vain siten, että kansanjoukot vaativat aktiivisesti sellaista ulkopoliittista ohjelmaa joka turvaa rauhan maallemme siinäkin tapauksessa, jos sota kaikesta huolimatta syttyisi.

Nyt aloitetun nimenkeräyskampanjan alkuunpanijoina on lukuisia hyvin tunnettuja canadalaisia; johtavia opetusalan henkilöitä, kirkkojen edustajia, sanomalehtimiehiä ja muita, jotka ovat syvästi huolissaan meidän maatamme, ja koko maailmaa uhkaavasta ydinasehävityksen vaarasta.

Tämän kampanjan avulla kerätään nimiä Canadan hallitukselle myöhemmin lähetettävään anomukseen, missä sanotaan:

"Me allekirjoittaneet vastustamme ydinaseiden levittämistä kaikille maille ja sotilaallisille valtojen liittoutumalle, joilla ei vielä ydinaseita ole. Me pyydämme Canadan hallitusta kieltäytymään vastaanottamaan Canadan asevoimille ja kieltämään niiden sijoittamista maamme alueelle."

Tämä on järkevä ja ajankohtainen anomus. Tosiasia nimittäin on, että Washington painostaa jatkuvasti liittohallitustamme vastaanottamaan ydinaseita candalaisille asevoimille niin täällä kotona kuin niillekin, jotka ovat yhdysvaltalaisten ja länsi-saksalaisten kenraalien komennuksen alla NATO-liiton palveluksessa Euroopassa. Myös tiedetään, että liittohallitus on tilannut Yhdysvalloista sellaisia sotilaslentokoneita, joiden vakiovarusteisiin kuuluu ydinaseet. — North Bayn lähettyville ja Pohjois-Quebeciin rakennetaan kuumeisella kiireellä bomarc-ohjusten ampumapaikkoja ja ne vekottimet eivät ole kuulema minkään arvoisia Yhdysvaltain puolustamiseksi, ellei niitä varten hankita ydinaseita. Toisaalta antavat liittohallituksen jäsenet ilmeisesti tarkoituksellisesti ristiriitaisia lausuntoja hallituksen aikeista; samalla kun pääministeri selittää, että vielä ei ole tehty päätöstä ydinaseiden hankkimisesta, selittää puolustusministeri, että ne ovat kuitenkin aivan välttämättömiä jne.

Kaikki tämä osoittaa, että liittohallitus voi taipua Washingtonin painostuksen edessä ja ottaa Pentagonin tyrkyttämiä ydinaseita asevoimillemme — mikä toimenpide tekisi Canadasta suuren "ei kenenkään maan" siinä tapauksessa jos kolmas maailmansota syttyy. On siis hyvin lämpimästi tervehdittävä tätä kampanjaa radioaktiivisen vaaran torjumisen hyväksi.

* * *

Jotkut näsäviisaat sotavarustelun puolustajat voivat sanoa meille — kuten kuullaan vielä sanottavan silloin tällöin — että järjestetäänkö ydinasevastaisia kampanjoita ja rauhan toimintaa yleensä Neuvostoliitossa?

Tässäkin asiassa on todellisuus tarua kummempi. Tosiasia nimittäin on, että Neuvostoliitossa toimii hyvin voimaperäisesti kansallinen rauhanliike, jonka toimesta on kerätty miljoonia nimiä ydinaseiden pannaan julistamisen sekä yleisen ja täydellisen aseistariisunnan puolesta. Siellä ei vain toimi rauhanliike, kuten se toimii muuallakin maailmassa, vaan sen lisäksi on Neuvostoliitossa hyväksytty laki, joka kieltää ankarien rangaistuste uhalla kaikenlaisen propagandan sodan hyväksi.

Mutta mitä tekevät neuvostoliittolaiset, se on loppujen lopuksi heidän oma asiansa. Selvää myös on, että neuvostoliittolaiset voivat ilmeisesti hoitaa omat asiansa ilman meidän neuvoamme ja apuamme. Meitä canadalaisia kiinnostaa ensi tilassa oman maamme ja kansamme turvallisuus. Siksi voimistuu päivä päivältä canadalaisten keskuudessa sellainen käsitys, että meidän tulisi sanoutua päättävästi irti sotilasluontoisista liittoutumisista, kieltäydyttävä vastaanottamasa ydinaseita maamme kamaralle ja järjestettävä oma kansallinen turvallisuutemme ehdottoman puolueettomuuden perusteella niin, että jos sota meidän yleisistä ja yksityisistä toivomuksistamme huolimatta kuitenkin syttyy, Canada saisi jäädä puolueettomana maana sen hirveän hävityksen ulkopuolelle.

Me siis suosittelemme: Kaikkien täkäläisten kansalaistemme tulisi oman ja koko kansakuntamme etujen vuoksi allekirjoittaa radioaktiivisuuden vaaran torjumiseksi liittohallitukselle lähetettävä anomuskirjelmä. CSJ on tehnyt hyvän palveluksen kansalaisillemme ja Canadan valtiolle lähettäessään näitä nimenkeräyslistoja jäsenilleen. Me toivomme, että muut yhdistykset, seurat ja seurakunnat menettelevät samoin.

Lain rikkojat suosiossa

Kirjailia Anatole France sanoi aikanaan, että porvarillinen "laki kieltää kaikessa majesteetillisuudessaan niin rikkaan kuin köyhänkin nukkumasta sillan alla".

Tämä määritelmä piti paikkansa kapitalismin varhaiskaudella, jolloin kapitalistisessa järjestelmässä oli vielä edistyksellisiä piirteitä ja sen poliittiset puhemiehet esiintyivät "laillisuusmiehinä" selittäen, että kaikkien on noudatettava lakia, ja että lain edessä ovat muka kaikki samanlaisia.

Nykyaikana on ilmeisesti tällaiset "teoriat" heitetty roskakoriin.

Ottakaamme esimerkiksi Alabamassa ja Missisipissa, Yhdysvalloissa tapahtuneet nuorten neekerien pieksijäiset.

Kaikki asiantuntijat myöntävät, että ns. vapausmatkustajat eivät ole millään tavalla rikkoneet lakia. Liittohallituksen lakien mukaan heillä on täydet oikeudet matkustaa yhdessä valkoihoisten kanssa yhdestä osavaltiosta toiseen.

Mutta paikalliset viranomaiset eivät ole siellä yrittäneetkään turvata näille "vapausmatkustajille" näitä oikeuksia. Päinvastoin valkoiset roskajoukot ovat saaneet potkia ja hakata näitä neekerinuoria niin paljon kuin ovat halunneet, paikallisten poliisien kääntäessä siksi ajaksi selkänsä tapahtumille.

Yhdessä välissä — silloin kun yliprokuraattori Robert Kennedy lähetti aseistetut poliisivoimansa Montgomeryyn, Alabamaan näytti siltä, että Yhdysvaltain etelävaltioissakin ruvetaan vihdoin viimeinkin elämään lakien ja säädösten mukaisesti kuten kaikkialla muualla yleisesti sivistysmaissa.

Mutta ilo oli ennenaikainen. Kun valkoiset roskajoukot jatkoivat paikallisten viranomaisten suojeluksessa hyökkäyksiään "vapausmatkustajia" vastaan, työnsi yliprokuraattori jäniksen lailla pään pensaaseen ja vaati "jäähdytysaikaa" — ei lukemalla lakia näille lakia rikkoville valkoihoisille roskajoukoille vaan kehoittamalla neekereitä luopumaan lainmukaisesta oikeudesta matkustaa yhdessä valkoihoisten kanssa samassa bussissa.

Kun maan lakien korkein valvoja ja viittaa tahtillisesti lakipykälään ja siunaa tahtillisesti lain rikkojat, niin se on kaikkea muuta kuin rohkaisevaa liittohallituksen kannattajien näkökulmasta katsoen.

Natsien arkistosta:

Suunnitelmat Tshekkoslovakian hävittämiseksi

Ja nyt, hyvät herrat, pari ajatusta lopullisesta ratkaisusta, jotka pyydän Teitä pitämään omana tietonanne . . . Hyvät herrat, lopullisen ratkaisun tulee sisältää 1) että tämä alue (Tshekkoslovakian — H.A.) on lopullisesti asutettava saksalaisilla. Tämä alue on Valtakunnan ydinosa emmekä voi sallia — sen osoittaa saksalaisen historian kehitys — että sieltä suunnataan tikariniskuja Valtakuntaa vastaan."

Ylläoleva ote on puheesta, jonka "Böömin—Määrin protektoraatin" natsilainen ylikäskynhaltija Reinhard Heydrich piti Prahan Czernin-palatsissa lokakuun 10. päivänä vuonna 1941, pari vuotta sen jälkeen kun natsit Münchenin petoksen avulla olivat vallanneet tämän pienen mutta rikkaan ja kukoistavan maan, "itsenäistäneet" sen itäisen osan Slovakia-nimiseksi natsien vasallivaltioksi, sulattaneet sen osia Saksan valtioruumiiseen ja muodostaneet lopusta "protektoraatin", suojelualueen, natsikenraali Heydrichin rautaisessa komennossa. Lopullinen päämäärä natsien suunnattomassa elintilakamppailussa oli tämän Euroopan vanhimpia ja omalaatuisimpia kulttuureita edustavan maan ja kansan tuhoaminen.

Heydrichin puhe ei ole mikään satunnainen lipsahdus. Asiakirjoja, jotka osoittavat, että Tshekkoslovakian saksalaistaminen ja tshekkiläisen kansanaineksen tuhoaminen oli natsien päämääränä, on lukuisasti.

Tshekkoslovakian tiedeakatemian historiallinen instituutti ja kansainvälisen politiikan ja talouden instituutti ovat yhdessä valmistaneet asiakirjakokoelman, jossa Heydrichin yllämainittua barbaarimaista, mutta sangen valaisevaa puhetta varmentaa kolmisenkymmentä muuta autenttista asiakirjaa alkaen sudeettisaksalaisen puolueen ohjelmista ja suunnitelmista päätyen korkeiden natsijohtajien allekirjoittamiin papereihin. Kokoelma on saanut nimen "Menneisyys varoittaa". Se sisältää epäsuoran viittauksen Länsi-Saksassa yhäkin toimivaan natsilaiseen sudeettisaksalaisen puolueeseen, joka vaatii Saksalle tshekkiläisiä alueita.

HENLEININ OHJELMA

Sodan jälkeen on natsien jäämistöistä löytynyt sudeetti-saksalaisen puolueen (Henleinin puolueen) toimintaohjelma, joka tosin on vailla päiväystä, mutta on voitu aloittaa siinä olevien asiatietojen pohjalla vuoden 1938 toukokuun ja elokuun välille. Tässä ohjelmassa lausutaan m.m. "b) Saksan valtakunnan on tuhatvuotisten historiallisten tosiasioiden nojalla vaadittava valtakunnanoikeutta böömiläisiin maakuntiin ja suoritettava niiden välitön liittäminen vuoteen 1866 asti voimassaolleiden vanhojen valtakunnanrajojen (Pienet Karpaatit) mukaan." Toisaalla ohjelmassa lausutaan sumeilemattomasti, teksti on vieläpä korostettua, ettei tshekkiläisiä voida pitää "itsenäisenä kansakuntana" ja johtopäätöksenä on yksinkertaisesti "Siksi täytyy tshekin kieli työntää syrjään. Sen täydellinen häviäminen on saksalaisten etujen mukaista."

Sudeettisaksalaisen puolueen silloisen johtajan Konrad Henleinin jäljiltä on niin ikään vuodelta 1938 toinenkin ohjelmallinen asiapaperi, joka koskee "tshekkiläisen probleeman ratkaisua". Siinä hahmotellaan Saksan tuleva "suojelijan" asema. Onpa Henlein laatinut luonnoksen Saksan ja Ison Britannian väliseksi sopimukseksi, jossa Tshekkoslovakia alistetaan täydelleen Saksan alaisuuteen! Saksan sotilasjohdon jäljiltä on protektoraatin sotilasvaltuutetun kenraali Fridericin kirjelmä, jossa "päällikköasiana" ilmoitetaan Tshekkoslovakian suhteen kysymykseen tuleva "ainoa ratkaisu": tshekit on alueellisesti ja henkisesti hajotettava ja heidän johtavat aineksensa poistettava Böömin—Määrin alueelta. "Fyysillisen tuhoamisen radikaalinen menettelytapa ei normaaleissa oloissa ole mahdollinen. Tulos on saavutettava muilla keinoin: 1. Maasta poistamisen ja maahan tuomisen avulla, 2. sulattamalla suur-saksalaiseen alueeseen."

Vuosilta 1939 ja 1940 on lukuisia asiapapereita, joissa mm. K. H. Frank ja K. von Neurath hahmottelevat tshekkien hävittämiskeinoja ja joissa käsitellään eri mahdollisuuksia protektoraatin hajoittamiseksi ja sulattamiseksi Saksan valtakuntaan. Natsijohtajien kirjelmissä arvioidaan saksalaistamiselle kelvollisen kansanosan määrää ja mietitään, mitä olisi tehtävä "vereltään" saksalaistamiskelpoisille, jotka eivät ole saksalaisystävällisiä. Olisiko esimerkiksi heidän lapsensa pakkokeinoin saksalaistettavia? Toisaalta mitä olisi tehtävä tshekeille itselleen? Heydrich puhuu "jäännösalueesta ja reservaatista" ja suosittelee "viisasta kansallispolitiikkaa", joka pitäisi tshekit kansallisesti nujerretuina.

ROTUOPIKIN MUKANA

Natsien rotututkimuslaitoskin on pohdinnassa mukana. SS-Oberscharführer tri Walter König-Beyerin 23.10.-40 päiväytyssä muistiossa jaetaan tshekkoslovakian kansa seuraavasti: 45% pohjoismaiseen, dinaariseen tai länsimaiseen rotuun kuuluvaksi, 40% sekakansaksi, jolla on voimakkaat "itäiset tai itäbalttilaiset rotutuntomerkit". Loput 14% ovat "vierasrotuisia" (juutalaisia ym.). Muistion kirjoittaja moittii sudeettialueita "rodullisesti heikommiksi". Syykin tähän on löydetty: kokonaisen vuosisadan aikana se ei ole saanut "tervettä verta" emämaasta! Rotututkijan tieteelliset pasmat ovat kuitenkin menneet sekaisin hänen suositellessaan väestönsiirtoja. Nyt eivät enää painakaan yksinomaan rotunäkökohdat, vaan myös saksalaisystävällisyys ja -vihamielisyys. Poistettavaksi, niin sudeettialueilta kuin Böömi—Määristäkin rotututkija ehdottaa kaikki ne, "jotka suhtautuvat vihamielisesti saksalaisuuteen rodusta riippumatta". Minne nämä epäkelvot siirrettäisiin, siitä rotututkija ei puhu mitään.

YKSITYISKOHTAISIA SUUNNITELMIA

Lokakuussa 1940 piti protektoraatissa järjestämän Tshekkoslovakian saksalaistamista käsittelevä konferenssi. Sen valmisteluihin liittyvät asiakirjat paljastavat, että eräänä vähitellen etenevän saksalaistamisen väliportaana oli oleva Määrin—Ostravan teollisuusalueen saksalaistaminen. Rotututkimuslaitoksen edustaja Hofmann puolestaan kertoo eräässä muistiossaan K. H. Frankin suunnittelevan sellaista saksalaistamisen muotoa, että Tshekit jäisivät maahan siirrettyjen saksalaisten väliin pieniksi saariksi, jotka olisi aikaa myöten helppo nitistää. Useat asiakirjat koskettelevat maanjakotoimenpiteitä yllämainitussa tarkoituksessa. Viitaten Bismarckin lauseen "Se jonka hallussa on Böömi, hallitsee Eurooppaa" natsien maatalous- ja elintarvikevirasto katsoi, että tshekkien omistuksessa olevat maat oli saatava siirretyksi saksalaisille.

"SAKSALAINEN ON AINA HERRA

Tshekkoslovakian saksalaistamisesta laadittiin erilliset suunnitelmat talouselämän, teollisuuden ja maatalouden aloille. Myös näissä suunnitelmissa vakuutetaan, että lopullinen päämäärä on tshekkien tuhoaminen kansana. Teollisuusliiton natsilainen puheenjohtaja tri B. Adolf lausuu oman suunnitelmansa esipuheessa, että saksalaistamisessa on käytettävä kaikkia tuloksia lupaavia keinoja, mm. tshekkiläisen kansanosan syntyvyyden supistamista 3—5 prosenttiin. Myös tämä arvokas teollisuusmies puhuu "rodullisesti ala-arvoisesta ala-ihmisaineksesta". Teollisuusohjelman mukaan olisi ensin miehitettävä "strateegisesti tärkeät paikat", vallattava omaisuus saksalaisten käsiin ja kun olisi aikaansaatu "vahva saksalainen yläkerros" olisi aloitettava "joukkosaksalaistaminen täydellä teholla". Tri Adolf jatkaa: "Saksalainen ei osaa olla tshekin alaisena. Saksalainen on aina herra. Saksalainen kulttuuri on taivaankorkealla tshekkiläisen yläpuolella". Suunnitelmana jatkuu yksityiskohtaisina selostuksina siitä, miten tshekkien niska taitetaan ja murretaan. Menettelytavaksi tshekkiläisen kansallisuuden tuhoamisessa suositellaan myös avioitumiskieltoa: saksalaiset työnantajat ottaisivat palvelukseen vain sellaisia tshekkiläisiä, jotka toimeen tullessa vakuuttaisivat pysyvänsä naimattomina. Elintasoakaan (tshekkien) ei saisi nostaa, koska korkea elintaso lisää syntyväisyyttä. Verotuksessa olisi suosittava saksalaisia jne.

ENSIN RAUHOITUSTA — SITTEN AMMUTAAN

Erittäin mielenkiintoinen asiakirja on Heydrichin alaisilleen lokakuun 2. pnä 1941 pitämä esitelmä, jossa vuolasanaisesti selvitellään saksalaisten taktiikkaa: tshekit oli nyt saatava rauhoittumaan, koska tarvittiin heidän työpanostaan natsien sotakoneistossa, mutta silti ei koskaan pitänyt unohtaa, että he ovat slaaveja ja että "idässä on paljon tilaa".

Suorasukaisemmin kuin korkeassa johtoasemassa olevat ilmaisi ajatuksensa natsipuolueen Böömin—Määrin alueen päällikkö Schulte-Schomburg, joka 11.3.-42 päivätyssä Heydrichille osoitetussa kirjeessä lausui: "Ne tshekit, jotka eivät halua tulla saksalaisiksi, on siihen pakotettava tai ammuttava". Heydrichin kuukausikatsauksessa 18.5-42 ilmoitetaan asetettavan viisi röntgenjunaa rotututkijoineen lajittelemaan tshekit vuohiin ja lampaisiin. Kansalle tutkimukset selitettäisiin tuberkuloositarkastuksiksi.

Tri Fr. Böhm, insinöörit R. Staffen ja R. Wenzzel olivat läsnä, kun K. H. Frank huhtikuussa 1944 selosti natsi-Saksan lopullisia päämääriä Böömin—Määrin alueella. Samat herrat ovat Länsi-Saksan nykyisin toimivan puolisotilaallisen sudeettisaksalaisen järjestön johdossa vaatimassa Tshekkoslovakian alueita Saksalle. Heidän aikaisemmat tekonsa ovat pelottavia.

H. A.

Adenauer-de Gaullen kompastuskivenä NATO

Bonn. — Presidentti de Gaulle ja liittokansleri Adenauer pääsivät viikko sitten lauantaisissa neuvotteluissaan täyteen yksimielisyyteen konkreettisista toimenpiteistä Euroopan poliittisen yhteistoiminnan vahvistamiseksi.

He olivat samaa mieltä mm. siitä, että EEC-maiden — kuutosryhmä — pääministerien olisi tavattava toisensa kerran vuosineljänneksessä käydäkseen poliittisia neuvotteluja, sekä siitä, että Neuvostoliittoa vastaan on harjoitettava "horjumatonta politiikkaa Berliiniä koskevassa asiassa", kerrotaan Bonnissa asioista hyvin perillä olevissa piireissä.

Vaikka nämä molemmat poliitikot päsivätkin yhteisymmärrykseen Eurooppaa koskevissa kysymyksissä Hrushtshevin ja Kennedyn tapaamisasiassa, niin Länsi-Saksan liittotasavallan pääkaupungissa arvelevat huomioitsijat, että erimielisyyksiä esiintyi Atlantin liittoon ja Yhdysvaltojen johtoasemaan Natossa nähden. Adenauerin sanotaan olevan sillä kannalla, että NATO:a on edelleenkin vahvistettava ja että Yhdysvaltojen on oltava sen johdossa.

Prostituoitujen määrä Helsingissä vähenemässä

Kuinka Suomessa suhtaudutaan prostitutiokysymykseen, siitä selostavat Suomen lehdet mm. seuraavaa:

Sosiaalipoliittisen yhdistyksen pidetyssä kokouksessa esitelmöi lääk.lis. Sakari Härö aiheesta "Prostituutio ja sen valvonta". Esitelmöitsijä on Helsingin kaupungin huoltolautakunnan vuosien 1945—57 pöytäkirjojen ja huoltoviraston nimikortistoa hyväksi käyttäen suorittanut Helsingin prostituoituja koskevan tutkimuksen. Siinä on pyritty selvittämään Helsingin prostituoiduiksi laskettavien irtolaisten määrä ja siinä viime aikoina tapahtuneet muutokset sekä eräät prostituoituja koskevat sosiaaliset seikat.

Prostituution valvonnassa meillä on YKn suosituksen mukaisesti omaksuttu ns. abolitionistinen linja, joka pyrkii tulokseen huoltamalla ja kasvattamalla, mutta ilman säännösteleviä ja kriminalisoivia määräyksiä. Vaikka irtolaishuoltomme tuloksia ei prostituoitujen osalta ole mahdollista osoittaa täysin yksiselitteisellä tavalla, ei suoritettu tutkimus ole tuonut esille mitään sellaista, joka osoittaisi kehityksen kulkevan huonoon suuntaan.

Uusien prostituoitujen määrä on selvästi vähenemässä ja samoin kaikesta päättäen tämänlaatuisten irtolaisten kokonaismääräkin. — Nuorten irtolaisten osuus ei osoita lisääntymistä eikä myöskään ole osoitettavissa, että prostituoiduissa olisi maaseudulta kaupunkiin siirtyneitä oleellisesti enemmän kuin väestössä yleensä.

YKn suosituksen mukaan prostituoitujen kasvatustyön olisi tapahduttava täydellisen vapauden ilmapiirissä ja varsinaiseen laitoshuoltoon olisi turvauduttava vain poikkeuksellisesti. Vankilaan ja työlaitokseen prostituoitu olisi määrättävä vain silloin kun hän on syyllistynyt rikollisiin tekoihin. Suomessa tämän suosituksen edellyttämille linjoille ei vielä ole päästy.

Selluloosatehdas Suomesta Puolaan

Helsinki. — Suomessa ryhdytään valmistamaan Puolaan selluloosatehdasta ja puoliselluloosatehdasta. Suomalainen metalliteollisuuden vientiryhmän Metexin ja puolalaisen Metal-Exportin välillä allekirjoitettiin äskettäin sopimus selluloosatehtaan yhteistoimituksesta Puolaan. Toimitus käsittää pääkoneistot selluloosatehdasta varten. Sen tuotanto on 245 tonnia vuorokaudessa. Lisäksi toimitus käsittää puoliselluloosatehtaan, jonka tuotanto on 100 tonnia vuorokaudessa.

Tilauksen päätoimittajina A. Ahlström Osakeyhtiö, joka toimittaa soodakattilan, Rauma-Repola Oy, joka toimittaa selluloosatehtaan kuitulinjan koneistot sekä haihduttamon ja Tampella Oy. joka toimittaa puoliselluloosatehtaan. Edellisten lisäksi osallistuu toimitukseen alihankkijoina muitakin Metex-ryhmän toiminimiä. Toimituksen tulee olla loppuun suoritettu vuoden 1964 huhtikuuhun mennessä.

Tällä nuorella tyttärellä on hieno käsiala, mahdollisesti hienoin mitä kellään muulla 11-vuotiaalla. Margaret Wallace Hamiltonista Ont., on arvosteltu parhaimmaksi Canadan nuorten kaunokirjoituskilpailuissa. Kuvan alla näyte miss Wallacen italialaistyylisestä käsialanäytteestä. Kilpailun järjesti Brook Bond, Canada, Ltd.

Puolet Helsingin ammattiväestöstä on naisia

Suomessa on naisten ammattitoiminta sangen runsasta ja tämä koskee erityisesti naimisissa olevia naisia. Vuoden 1950 väestölaskennan mukaan oli Suomessa naimisissa olevista perheellisistä naisista ammatissa toimivia maalaiskunnissa 15 pros., kauppaloissa 28 pros. ja kaupungeissa 31 pros. Helsingissä muodostivat naiset v. 1955 noin puolet ammatissa toimivasta väestöstä, naimisissa olevat naiset lähes viidenneksen. Ammatissa toimivuusaste naimisissa olevien naisten osalta Helsingissä 1955 otantatiedustelun mukaan oli yli 40 pros., Tukholmassa 1950 noin 30 pros. ja Göteborgissa samana ajankohtana noin 20 pros. Helsingissä ovat eronneet naiset eniten ammatissa toimivia — 79 pros. — naimattomien seuratessa heitä tiiviisti — 73 pros., ilmenee Helsingin kaupungin tilastotoimiston viimeisestä kuukausijulkaisusta.

Julkaisussa on laaja ja mielenkiintoinen tutkimus "Ammatissa toimivat naiset 1955". Se perustuu vuoden 1955 asunto- ja väestölaskentaan, joka suoritettiin otantatutkimuksena eikä se näinollen käsittänyt koko väestöä.

Eronneista toimi v. 1955 79 pros. ammateissa, naimattomista 73 pros., leskistä lähes 46 pros. ja naimisissa olevista 43 pros. Eronneista 25—29-vuotiaista naisista toimii 99 pros. ammateissa, 30—44-vuotiaista 90 pros., 45—64-vuotiaista 78 pros. ja yli 65-vuotiaista 13 pros.

Tutkimuksessa on pohdittu, mitkä ammatit ovat sellaisia, että ne houkuttelevat naimisissa olevia naisia avioliitosta ja lapsista huolimatta, jatkamaan ammattitoimintaansa ja mihin ammatteihin leskét palaavat. Väestölaskennasta ei saada tietoja naimisissa olevien naisten aikaisemmasta ammatista, mutta ammattiryhmien sisällä lasketut siviilisäätyprosentit viittaavat seuraaviin, eräille siviilisäädyille luonteenomaisiin ammattiryhmiin:

— naimattomat naiset (44 pros. kaikista ammatissa toimivista naisista): kotiapulaiset (84 pros. naimattomia); vapaiden ammattien harjoittajat, joilla ei ole korkeakoulututkintoa (68 pros. naimattomia). Tähän ryhmään luetaan esimerkiksi sairaanhoitajat, lastenhoitajat, kotisisaret, apteekkihenkilökunta, toimittajat; palveluksia suorittavat työntekijät, kampaajat, kylvettäjät juoksutytöt tms. (52 pros. naimattomia).

— naimisissa olevat naiset (36 pros. kaikista ammatissa toimivista naisista): arkkitehdit, insinöörit (63 pros. naimisissa), opettajat, jotka ovat suorittaneet korkeakoulututkinnon tai muun erikoiskoulun tutkinnon, joihin kuuluvat mm. oppikoulun ja kansakoulun opettajat (55 pros. naimisissa); yksityisyrittäjät (54 pros.); siivoojat (42 pros.); vapaiden ammattien

Jatkuu sivulla 4

SITÄ JA TÄTÄ

HYVÄ ESIMERKKI

Kerjäläinen pysäytti kadulla hyvin pukeutuneen miehen ja pyysi lanttia.

— Ei, sanoi mies. — Mutta voisin tarjota teille lasillisen.

— Kiitos, mutta minä en juo, sanoi kerjäläinen.

— No kelpaisiko hyvä sikari sitten?

— Kiitos, minä en poltakaan.

— Sitten voisin antaa teille hyviä vihjeitä tulevien hevoskilpailujen varalta.

— Kiitos, mutta en pelaakaan. Haluaisin vain saada pari markkaa ruokaan, pyysi mies.

— No hyvä, tulkaa sitten kotiini päivälliselle, niin esittelen teidät vaimolleni, jotta hän saa nähdä, mitä on tullut miehestä joka ei juo ei polta, eikä pelaa.

PÄIVÄN PAKINA

Nikkelinkaivajat eivät ole myytävänä

Torontolaisen aamulehden kertoman mukaan M-M union Sudburyn osaston oikeistojohto tekee kaikeen voitavansa näyttääkseen toteen, että oikeassa ovat sittenkin ne jotka syyttävät, että jesuiittapappien ja torypuolueen tuella hetkellisesti johtoasemiin nousseita osasto No 593 oikeistojohtajia kiinnostaa ennenkaikkea M-M union heikentäminen ja hajoittamisyritys, eikä lainkaan se, mitä tapahtuu jäsenistölle silloin jos Inco rupeaa "ennustelujensa" mukaan vähentämään tuotantoaan Sudburyssa.

Globe and Mail julkaisi maanantaina Sudburysta "erikoistiedon", jossa sanotaan Sudburyn alueella oleskelevan CLC:n edustajan James Robertsonin sanoneen union jäsenten oikeistoryhmän vaalikokouksessa, että CLC:n johdon mielestä kesäkuun 7 päivänä pidettävillä M-M union paikalliosaston johtokunnan vaaleilla on vissi merkitys siihen, hyväksytäänkö osasto 598 "osastona" CLC:n jäsenyyteen. Tarkkaava lukija huomaa, ettei mr. Robertson lupaa mitään "liittymismahdollisuuksia", sillä hän tietää, että CLC:n jäsenyyteen ei hyväksytä paikallisosastoja ja myös sen, että CLC on "myynyt" kaivosmiesten union terästyöläisten uniolle, mikä on kuulemma haaskannut täällä Canadassa (ja Yhdysvalloissa) miljoonia dollareita kaivosmiesten union hajoittamisyrityksiin.

M-M unio on selvästi antanut ymmärtää, että se on valmiina liittymään CLC:n jäsenyyteen — mutta se liittyy sen jäseneksi vain samoilla ehdoilla kuin muutkin uniot: että unio hyväksytään jäseneksi kokonaisuudessaan ja sen sääntöjä loukkaamatta.

M-M union säännöissä ei liioin ole mitään sellaista, mikä estäisi sen liittymisen CLC:n jäsenyyteen. Kysymys "kommunismista" on myös vain veruke. Pääasia on se, selittää M-M, että terästyöläisten unio maksoi v. 1949 CLC:lle "järjestämisesta" $50,000 ja vaatii sillä perusteella kaivosmiesten järjestämisoikeutta täällä. Ja tämä "järjestämisvelka" maksettiin aikana jolloin Sudburyn nikkelityöläiset olivat jo järjestyneet!

Globen "erikoistiedon" mukaan mr. Robertson on ensimmäinen CLC:n puhemies, joka esitti ajatuksen osasto No. 598:n liittymisestä "osastona" CLC:n jäsenyyteen.

Mutta mikä on miehiään mr. Robertson?

Osasto No 589:n nykyiseen johtokuntaan lukeutuva W. P. (Bill) Stewart sanoo äskettäin julkaistussa lentolehtisessään: "Tammikuun 22 pnä 1960 McNabb ja Gillis vetosivat Jodoiniin (CLC:n kansallinen presidentti Claude Jodoine — K.) että hän jättäisi J. Robertsonin täyspalkkaiseksi mieheksi Sudburyyn ollakseen heidän neuvonantajanaan ja yhteydenpitäjänään. McNabb ja Gillis tiedoittivat CLC:n ja terästyöläisten union johdolle, että ne haluavat mr. Robertsonin esiintymään avoimemmin Sudburyssa, että hän tulisi paremmin hyväksyttäväksi . . ."

Nyt on mr Robertson "puhunut"! Globe and Mailin maanantainen uutistieto on ikäänkuin todistus siitä, että mr. Stewart taitaa olla syytöksessään sataprosenttisesti oikeassa?

Tämä palauttaa mieleen eräitä toisia seikkoja viimeviikkojen ajalta.

Kun M-M union toisen piirin edustajat kokoontuivat täällä Sudburyssa noin kuukausi sitten, Globe and Mail julkaisi seuraavan tiedonannon:

"Mine-Mill and Smelter Workers Union Sudburyn osasto tulee painostamaan (M-M) kansallista unioa eroamisella ja CLC:n liittymisellä . . . Sudburyn osasto No 598 presidentti Donald Gillis sanoi eilen iltalla, että hänen unionsa 18,000 jäsentä on päättänyt ylivoimaisesti eroamisesta . . ."

Tosiasia tietenkin on, kuten nikkelinkaivajat tietävät, ettei tällaista "jäsenäänestystä" ole nyt Sudburyssa pidetty. Totta on myös sekin että mr. Gillis peruutti tuon uutistiedon ja sanoi "ihmettelevänsä", että mistä on sellainen uutinen Globe and Mail-lehdelle tullut?

Nyt on kuitenkin Mine-Mill Herald lehdessä selitetty että Globe and Mail lehden kirjeenvaihtaja Ian McLean toimii myös "Local 598 News"-lehden apulaistoimittajana? Herald kysyy puolestaan, että kuka maksaa hänen palkkansa, Globe vaiko osasto No 598 jäsenet ja ihmettelee, että tietävätkö sudburylaiset nikkelinkaivajat, että heidän lehteään toimittaa mies, joka ei ole uniossa?

Mutta palatkaamme asiaan.

Nikkelinkaivajain toisen piirin edustajakokous antoi esimerkin siitä, että Ray Proirier (oasasto no 598 sihteerirahastonhoitaja) ja hänen kaltaisensa hajoittajat eivät perusta tuon taivaallista nikkelinkaivajain eduista ja edessä olevista ongelmista, kunhan voivat vain jesuittojen hyväksi politikoida nikkelinkaivajain turmioksi sekä oman unionsa heikentämiseksi ja hajoittamiseksi.

Kaikesta huolimatta meistä tuntuu kuitenkin, että nikkelinkaivajat ja sulattotyöläiset eivät ole myytävänä — ei sittenkään, vaikka joitakin ihmisiä voidaan toistaiseksi ehkä harhauttaa paheellisen punakauhun lietsonnan avulla, jonka taakse yritetään kätkeä sellaiset todellisuutta koskevat asiat ja tavoitteet, jotka eivät päivänvaloa siedä.

— Känsäkoura.

Ralph Boston paransi pituushypyn M-ennätystä

Davies ponkaisi seipäällä 483, mutta Jerome jäi toiseksi 100 jaardilla

Modesto, Calif. — Täällä viime perjantaina suoritetuissa yliopistojen kilpailuissa saavutti olympiamestari ja maailmanennätysmies Ralph Boston uuden pituushypyn maailmanennätyksen 824. Bostonin erinomaista kuntoa osoitti se, että kaikki hänen kuusi hyppyään olivat yli 790.

Mailin juoksun voitti Jim Beatty ajalla 3.58,8. Jim Greele oli toinen ajalla 4.01,3. Burleson juoksi mailin viestissä, mutta hänen aikansa ei ollut parempi kuin 4.00 6.

Kahdella maililla yllätti Dale Story, voittaen mestaruuden puolustajan Canadan Doug Kylen ajalla 8.46,9.

100 jaardin juoksun voitti Dennis Johnson. Toiseksi sijoittui Oregonin yliopistoa edustava Canadan Harry Jerome. Molempien aika oli 9,4..

4x1 mailin juoksun voitti Oregonin yliopisto ajalla 16.32,8, mikä on noin 3 sekuntia huonompi kuin USA:n ennätys.

Naisten 100 jaardia voitti olympiamestari Vilma Rudolph ajalla 10,7.

Edellisellä viikolla Coloradossa pidetyissä kilpailuissa tekaisi George Davies uuden seiväshypyn maailmanennätyksen 483. Virallinen ME on 481 ja on se olympiavoittaja Don Braggin nimissä.

Davies on tähän mennessä ollut melkeinpä tuntematon. 1959 hänen paras tuloksensa oli 441 ja viime vuonnakaan häntä ei mainittu 450 ylittäneiden joukossa.

Luja 2 mailia Lontoossa

Lontoo. — Viime viikon maanantaina White Cityn stadionilla pidetyissä kilpailuissa tehtiin kaksi Tshekkoslovakian ja yksi Ranskan ennätys.

440 jaardilla oli paras Tshekkoslovakian Trouzil ajalla 47,6, mikä on Tshekkoslovakian ennätys. Toiseksi sijoittui Intian Singh samalla ajalla.

2 maililla teki Ranskan Bogey uuden Ranskan ennätyksen 8.35,4. Tshekkoslovakian Jurek oli toinen ajalla 8.35,8, mikä on Tshekkoslovakian ennätys.

SUURIA KUVATEOKSIA

Arvokkaita lahjakirjoja

REINO KALLIOLA:

"FINLANDIA"

Suomen luonnon kuvakirja

182 sivua — 116 yksivärikuvaa — 24 nelivärikuvaa
Kannessa värivalokuva — koko 10½"x9¼"

HINTA SID. $7.25

Sisällöltään kaunis — kuviltaan loistelias, ulkoasultaan upea — todellinen lahjakirja, joka esittelee Suomen kauneinta luontoa. Teoksen teksti: Suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan- ja ranskankielellä.

SUURI LAHJAKIRJA

"HANGOSTA IISALMEEN"

SAARISTON JA SAIMAAN VESIEN KAUNEUTTA

Tässä loistoasuisessa teoksessa on 106 sivua, joilla on 48 liitupaperille painettua monivärikuvaa.

Koko 10½" x 13¾ — HINTA SID. $10.75

Loistelias Suomen luonnonkauneutta esittelevä teos, jonka kaltaista ei ennen ole julkaistu. Teksti julkaistaan lyhennettynä ruotsiksi, saksaksi ja englanniksi teoksen lopussa.

JÄLLEEN HIENO JA ARVOKAS LAHJATEOS

"SUOMEN KAUPUNGIT"

Sanoin ja kuvin

MATTI POUTVAARA

Teoksen 464 sivulla on 694 suurta syväpainokuvaa sekä 16 monivärikuvaa, jotka yhdessä tuoreen ja asiallisen tekstiesittelyn kanssa antavat yksityiskohtaisen, nykytodellisuuteen perustuvan kuvan Suomen 34 kaupungista sekä Rovaniemen ja Kouvolan kauppaloista.

Koko 9" x 12" — HINTA SID. $10.00

VÄRIKÄS JA HIENO LAHJATEOS

Jäämeren taikapiiri

"RUIJAN RANTOJA"

värikuvina

Loistavat värikuvat ja tenhoava teksti vievät Ruijan repaleisille, jylhänkauniille rannoille, missä koskematon luonto juhlavassa hiljaisuudessaan mykistää vieraan matkamiehen. Saamme tutustua pohjan perille muuttaneisiin suomalaisiin ja heidän jälkeläisiinsä, tunturien salaperäiseen taikamaailmaan, Ruijan menneisyyteen, tämänhetkiseen arkipäivään ja mielenkiintoisiin tulevaisuudennäkymiin.

ARVOKAS LAHJA KENELLE VAIN!

98 sivua — 48 monivärikuvaa — HINTA $7.25

SUURI LAHJAKIRJA

KUOPIOSTA KUUSAMOON

Erämaitten kauneutta

113 sivua — 50 monivärikuvaa — kannessa monivärivalokuva — Teoksen koko 10½" x 13½" — Hinta kangaskansissa $10.50

TUHATYKSI YÖTÄ I–VI

6 osaa kolmena kirjana, yhteensä 1.578 sivua
HINTA $9.90

Aikuisille tarkoitettu, täydellisin suomeksi julkaistu laitos maailman kuuluisimmasta satukokoelmasta, jossa muinaisen orientin maailma elää loistokkaana ja mystillisenä. Teosta somistaa Unto Kaipaisen upea kuvitus.

Edelleen arvokas ja loistelias lahjakirja
ALEKSIS KIVEN

SEITSEMÄN VELJESTÄ

KORUPAINOKSENA

Nahkaselkäkansissa—Somistanut Akseli Gallen-Kallela
600 sivua — HINTA $7.50

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Ylläoleva lämmintä ystävyyttä osoittava valokuva "Lapsi ja hänen kissansa" sai ensimmäisen palkinnon Canadan sanomalehtivalokuvaajain yhdistyksen näyttelyssä. Kuvan on ottanut Toronto Telegramin valokuvaaja Richard Cole.

Shi Yu:

TSHUANG TSE-TUNG -- NUORI KIINALAINEN PÖYTÄTENNISTÄHTI

Kiinalaisissa pöytätennispiireissä tunnetaan urheilun mestari Tshuang Tse-tung nimellä "Pikku Tiikeri". Vaikka hän ei ole täyttänyt vielä yhdeksäätoista ikävuottaan, hänestä on tullut huomattava henkilö kiinalaisten pöytätenniksen harrastajain piireissä.

Jo poikasena Tshuang oli kovasti kiinnostunut tästä urheilumuodosta. 14 vuoden ikäisenä hän liittyi Pekingin Lastenpalatsin pöytätennis ryhmään, jossa hän sai ensimmäisen koulutuksensa hyvän valmentajan ohjauksella. Ja jo kolmen kuukauden kuluttua hän pystyi viemään Pekingin junior-sarjan kaksinpelin mestaruuden. Tämä tapahtui v. 1956. Vuoden 1957 kansallisissa pöytätenniskilpailuissa, pelatessaan maankuulua paria Tshiang Jung-ming & Yeh Pei-tshun vastaan hän otti partnerikseen Tshang Pao-tin, ja 1953, vahvan unkarilaisen maajoukkueen vierailless Kiinassa, Unkarin mestari Cytvai kärsi odottamattoman tappion tälle silloin vielä tuntemattomalle junior-pelaajalle.

Nuori Tshuang on kova harjoittelemaan sekä teoriassa, että käytännössä. Opiskellessaan keskikoulu no. 22:ssa Pekingissä hänellä oli tapana saapua kouluun aamulla klo 6.30, vaikka tunnit alkoivat vasta kahdeksalta. Aina kun hän tuli kotiin portinvartija kiusoitteli häntä: "Miksi näin varhain? Pöytätennistäkö taas?" Tshuang oli kaikin puolin koulun mallioppilas, hyvä opinnoissa, hyvä työssä, hyvä urheilussa. Milloin vain oli hiukankin vapaa-aikaa, hänet löysi varmasti heiluttamasta mailaansa. Pelatessaan hän keskittyy aina tiukasti peliin. Mutta hän ei vain pidä itse pelaamisesta, vaan hän katselee mielellään toisten peliä oppiakseen heidän hyvät puolensa.

Tshuang valittiin v. 1959 pöytätenniksen B-maajoukkueeseen, joka oli kutsuttu Euroopan-kiertueelle saman vuoden marras—joulukuuksi. Tämä joukkue oli kokoonpantu nuorista pelaajista, jotka kaikki olivat alle 19-vuotiaita. Kilpaillessaan ensi kertaa kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa Budapestissa he voittivat mestaruuden miesten nelinpelissä sekä sekanelinpelissä ja toisen ja kolmannen sijan miesten kaksinpelissä. Marraskuun 16—17 päivinä he kiersivät Englantia, missä he pelasivat Englannin maajoukkuetta vastaan kuusi kertaa saaden 5 voittoa ja 1 ratkaisemattoman. Marraskuun lopulla he vierailivat Ruotsissa. Voitettuaan Ruotsin maajoukkueen 5—1 he antoivat vieläkin paremman näytöksen Skandinaavisissa mestaruuskilpailuissa vieden kolme voittoa miesten joukkuekilpailuissa, miesten kaksinpelissä ja miesten nelinpelissä sekä kaksi toista sijaa sekanelinpelissä ja naisten nelinpelissä. Näissä kansainvälisissä turnauksissa Tshuang Tse-tung osoitti täysin loistavan taitonsa ilmiömäisillä voitoillaan monista eurooppalaisista pöytätennistähdistä.

Oxfordissa ollessaan hän kohtasi Englannin neljänneksi parhaan pelaajan B. Merretin. Hänen liiallinen voittamistahtonsa maksoi hänelle ensimmäisen erän. Toisessa erässä hän oli aluksi vielä hyvin epäedullisessa asemassa tulosten ollessa 2—13. Mutta hän ei masentunut, vaan käänsi tuloksen lopullisesti hyväkseen rohkeudellaan ja sinnikkyydellään. Tuloksesta 2—15 hän raivasi tiensä erän voittoon 21—19.

Ruotsissa hän kohtasi jälleen Euroopan kuuluisimman pöytätennistähden Berczikin. Aikaisempaa kokemustaan hyväksi käyttäen hän vahvisti puolustuspeliään taitavilla hyökkäyksillä. Lopuksi hän saavutti hyvin ansaitun voiton 2—1.

Kaikissa näissä kansainvälisissä kilpailuissa Tshuang Tse-tung on voittanut [illegible] huomattavia taistoja. Mutta kaikesta tästä huolimatta hän ei ole vähäänkään itsekäs. Päinvastoin, hän panee yhä suurempia ponnistuksia harjoitteluun voittaakseen tulevissa kansainvälisissä kilpailuissa vieläkin suurempaa kunniaa maalleen.

Englantilais-suomalainen yhteisrintama pystyi kaatamaan Brasilian 1-0

Helsinki. — Viime kesinä jo tavaksi muodostuneet brasilialaisvierailut saivat jälleen mielenkiintoista jatkoa, kun parhaillaan Euroopan kiertueella oleva Canto do Rio saapui suoraan Budapestista kiertueensa 13. otteluun Helsinkiin. Rotherhamia vastaan historiansa kenties heikoimman ottelunsa tarjonnut Allianssi oli jälleen se sama joukkue, joka viime vuosien aikana on antanut mielenkiintoisia lupauksia suomalaisen jalkapalloilun uudelleentulemisesta. Tosin tähän [illegible] englantilaiskolmikko, jonka parhaillaan maassamme vieraileva Rotherham United oli lainannut Allianssin eturiviin. Sen tarjosi 8,743-päiselle yleisöjoukolle monta riemukasta hetkeä ja se myös vastasi pääasiallisesti Allianssin komeasta 1—0 voitosta.

Kuten edellä jo tuli todettua, riitti kolmen englantilaisammattilaisen panos synnyttämään kokonaan uudenlaisen Allianssin joukkueen sen viime torstaiseen Rotherham-esitykseen. Nyt sai katsomo nähdä eturivinkin taholta sitä, mitä se toivoi hartaasti jo edellisessä ottelussa — tosin vain [illegible] pelaajan esittämänä, mutta sittenkin. Englantilaiskolmikosta Weston—Houghton—Barnridge sekä [illegible] viimemainittu nousivat todellisina työmyyrinä ja erinomaisina pallonkäsittelijöinä kentän hallitsevimmiksi miehiksi. Houghton oli tyypillinen englantilainen keskushyökkääjä, röyhkeä ja herkästi ampuva, mutta sittenkin hän jäi selvästi jälkeen sekä Westonista että Barnridgesta. Hannu Kankkonen nähtiin jälleen puolustuksen pelikuntoisena kentällä, mutta viime viikkojen sairasloma on vaikuttanut varsin negatiivisesti hänen kuntoonsa. Nyt jäi esitys eturivin selvästi heikoimmaksi. Rytkönenkään ei ollut oikeassa laidassa oma itsensä, mutta muutamaan otteeseen nähty "yhteisajattelu" englantilaisten kanssa nosti hänen arvosanansa sentään tyydyttävän paremmalle puolelle.

Canto do Rio tarjosi helsinkiläiskatsojille sitä mielikuvituksellista jalkapallobalettia, mitä se oli tullut "hakemaankin" tosin vain hieman laimeassa muodossa. Pallo toimitettiin herkäsi ja nautittavasti rangaistusalueen rajalle, mutta siellä tuli jatkuvasti stoppi eteen muodossa tai toisessa. Vieraat olivat varsin herkkiä laukomaan heti tilanteen tullen, mutta valitettavasti vain hosumalla lähetetyt kudit tahtoivat enimmäkseen löytää tiensä räikeästi yli ja ohi tarkoituksen kohteen. Vieraista on väärin tuoda ketään erikoisemmin esiin, sillä siksi tasapäistä ja tehtäväänsä (omalla tavallaan) taitavaa miehistö kokonaisuudessaan oli.

Ottelun ainoa ja ratkaisevaksi muodostunut täysosuma syntyi jo heti ensi minuuteilla. 3 minuutin kohdalla kh. Houghton ampui tapoihinsa kuuluvan vihaisen kudin, joka helsinkiläiskatsomon onneksi ohjautui vieraiden vt. Pereiran jalasta verkkoon.

Yhtä ja toista Timminsistä

Timmins. — "Viel Pohjolan luminen on kotimaa" . . . Tätä kirjoittaessa on jo toukokuun 26 päivä. En tiedä josko tätä kevätilmaa on kuinka paljon painunut kauaksi etelään. Täällä on kuin joulun edellä, nytkin heittelee lunta. Lunta onkin tullut melkein joka päivä, aurinkoa ei ole näkynyt ja tällaista en muista olleen milloinkaan. Kylmä tuuli puhaltaa Jäämereltä päin alinomaan. Paksu harmaa pilvi peittää avaruuden kannen ja pohjantähtikin on tainnut sammua.

Kyllä kaiketi minun on lähettävä osaston urheilukentälle saunaa lämmittämään että ihmiset saavat sielunsa sulaksi edes sunnuntaisin koska minut on valittu siihen korkeaan virkaan. Kuten aikaisemmin olen maininnut Martta ja Jussi Saloranta muuttavat Torontoon. Heille pidettiin läksiäispaartit jossa Niilo Aho sievässä lyhkäisessä puheessaan mainitsi heidän olleen ahkeria ja luotettavia toiminnassaan vuosikymmenien ajan. "Korven kasvatti" lausui tilaisuutta varten sepittämänsä runon. Runo oli tunteellinen ihmiselämää kuvaava ja monen silmiin tuli kyynelkarpalot.

Muistakaamme, että osaston kuukausikokous on kesäkuun 4 pnä kello 7 illalla. Uusia jäseniä tarvitaan tavaton määrä.

Kuulin juuri metsämiehiltä, että paperipuita katkotaan ja kuoritaan jonkunverran tänäkin kesänä. Sanoivat kuitenkin, että kuori on vielä jäässä ainakin alavimmissa paikoissa. Metsäyhtiöt kuulemma ottavat kesälomaa kun metsätyöt on annettu pikku-urakoitsijoille joten ns. komppanian kämpät ovat toimettomia. Se on menetelmä, jossa puutavarayhtiöt saavat vaivatonta viljaa kun ei tarvitse pitää kirjureita, kokkia eikä seppää ja yksinkertaisesti vain kääriä voittoja. Kuka vielä epäilee etteikö yksityisyrittelIäisyys kannattaisi? Kannattaapa se tietenkin, mutta hyvin harvat siitä hyötyvät. Mitä enemmän metsäparoonit saavat voittoja sen saavat metsämiehet maksaa työllään.

Naapurikaupungissa South Porcupinessa ovat Tisdalen kunnan työläiset lakkoutuneet. En kajoa siihen sen paremmin sillä se on "H:n" aluetta ja hän varmaankin antaa tarkemmat tiedot. Kuulin vain, että lähes puolet työläisistä oli pantu pois töistä ennenkuin lakko alkoi. — O. L.

Jyry oli paras Heinolassa

Heinola. — Kotkan katuviestin voittanut Helsingin Jyry osallistui samalla matkallaan myöskin helluntaina Heinolassa järjestettyyn katujuoksuun jonka se voitti uudella ennätysajalla 9.11,0.

Jyry sai täten toisen kiinnityksen komeaan kiertopalkintoon.

Kauhanen 70.23 Harjavallassa

Helsinki. — Harjavallassa helluntaina pidettyjä yleisurheilukilpailuja haittasi suuresti rankka sade, joka pilasi kaikki suorituspaikat.

Olavi Kauhanen saavutti näissä huonoissa olosuhteissa keihästuloksen 70.23.

N-liitto voitti Englannin uinnissa

Moskova. — Neuvostoliiton ja Englannin välisessä uintimaaottelussa, jonka Neuvostoliitto voitti 93—92, tehtiin viimeisenä ottelupäivänä kaksi Neuvostoliiton ennätystä. Gennadi Androsov sai 1,500 m ajan 18.12,2 ja Valentin Kusmin 200 m perhosuinnissa 2.17,3.

Maaottelussa saavutettiin useita erinomaisia tuloksia, olihan kiistakumppaneina kaksi kiistattomasti parhainta Euroopan uintimaata. Neuvostoliiton joukkue sivusi omissa nimissään olevaa Euroopan ennätystä 4 x 100 mn sekaviestissä ajallaan 4.14,0.

Juri Gagarin Bulgariassa

Sofia — Neuvostoliiton ensimmäinen avaruusmies, majuri Juri Gagarin saapui viikko sitten maanantaina Sofiaan lentokoneella. Hänet oli virallisesti kutsuttu vierailulle Bulgariaan.

20 vuotta vankeutta aseellisesta ryöstöstä

Montreal. — 30 vuoden ikäinen David Cook tuomittiin täällä tällä viikolla 20 vuodeksi vankeuteen ja 36 vuoden ikäinen Stewart Squires 8 vuodeksi sen jälkeen kun he olivat tunnustaneet ryövänneensä $19,000 eräästä montrealilaisesta pankista viime syyskuun 12 päivänä.

Tuomari T. A. Fontaine langetti tuomion huomioituaan, että Cook oli vapautettu vankilasta huhtikuussa v. 1960 palveltuaan 10 vuoden vankeustuomion samoin aseellisesta ryöstöstä. Squiresin rikostilillä ei ollut mitään aikaisempaa tuomiota.

Ryöväys tapahtui Commercepankin haaraliikkeessä Notre Dame-kadulla.

Tarmolan avajaiset kesäkuun 3-4

Toronto. — Kaikki Toronton ja ympäristön suomalaiset rientävät nyt sinne ihanaan Tarmolaan, jonka avajaisjuhlat pidetään kesäkuun 3 ja 4 päivänä. Kuluneen kuun aikana on Tarmolassa pidetty sunnuntai talkoita ja nyt on saatu paikat entistä parempaan kuntoon. Saunaan on uusittu kiuas, että varmasti lähtee hyvät löylyt löylymiehille ja naisille. Samaten on ravintola ja tanssilava kunnostettu. Viime kesänä ostetulla uudella ruohonleikkuutraktorilla on helppo leikata kenttänurmikko kauniin tasaisen siihen paikkaan kun haluaa. Avajaisjuhlat aloitetaan tietysti totuttuun tapaan lauantaina 3 pnä avajaistansseilla ja sitten voi yöpyäkin Tarmolassa jos niin haluaa ja jatkaa juhlimista sunnuntaina. Majoituspaikat ovat nyt hyvässä kunnossa.

Sunnuntaina on varsinainen avajaisten ohjelmatilaisuus alkaen kello 2 i.p. ja ohjelma on taatusti arvokasta ja monipuolista, josta voi minita Finlandia-kuoron esitykset; meidän soittoyhtyeemme tulee myöskin näyttämään taasen taitoaan ja sitten Yrityksen kolme joukkuetta, tytöt ja pojat ja lapset tulevat tekemään parhaansa voimistelu- ja tanssiesityksien kanssa.

Tarmolan isännyydestä huolehtii nyt Arvo ja Olga Salo jotka ovat kaikille tunnettuja uutterasta ja ahkerasta touhuamisestaan, että jo sekin takaa hyvän palveluksen Tarmolassa. Kokkina on viimekesänä hyvän suosion saanut Mrs. Junnila. Ravintola tarjoaa varmasti maukkaita ja hyviä antimiaan vaativimmallekin vieraalle.

Tässä ei tarvitsekaan enempää mainostaa tämän kesän Tarmolan vieraanvaraisuutta vaan kaikki riennämme nauttimaan Tarmolan antimista ja juhlimaan ensimäistä kevät-toiminnan avajaisjuhlaa.

— Victor.

CSJn osastojen huomioon

Pyydämme osastojemme huomioimaan että Canadian Committee for the Control or Radiation Hazards nimienkeräyskampanjaa "No Nuclear Arms for Canada" on päätetty jatkaa kesäkuun 15 päivään asti. Silloin kuin näitä nimienkeräyslistoja lähetimme osastoille, pyysimme että listat palautetaan kesäkuun 1 p:ään mennessä, mutta nyt kun tätä kampanjaa on jatkettu, toivomme tämä lisäaika käytetään hankkimalla paljon uusia allekirjoituksia tähän tärkeään rauhan vetoomukseen. Olkaa hyvä ja palauttakaa kaikki listat kesäkuun 15 p:ään mennessä tänne keskukseen.

CSJ:n Toimeenpaneva Komitea.

UUTIS-LASTUJA

Tupakoitsemattomien keskuudessa potee 3.4 henkilöä keuhkosyöpää 100,000:sta.

Puoli rasiaa päivässä polttavista 59.3 henkilöä 100,000:sta.

Kaksi rasiaa päivässä polttavista 143.9 henkilöä 100,000:sta.

Yli kaksi rasiaa päivässä polttavien keskuudessa potee 217.3 henkilöä keuhkosyöpää 100,000:sta.

* * *

Tulevan syyskuun 10—14 kokoontuu 68 maan edustajat Torontossa missä pidetään Tuberkuloosivastaisen kansainvälisen union 16. konferenssi. Tämä on ensimäinen kerta kun tällainen kansainvälinen kokous pidetään Canadassa ja ensimäinen kerta 35:een vuoteen, jolloin tällainen kokous pidetään Pohjois-Amerikan mantereella.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — T. E. Karikka kuoli viime viikon sunnuntaina sydänhalvaukseen täällä kotonaan ja haudattiin keskiviikkona suomalaisista tovereista muodostetun kantajajoukon saattamana ja Canadan Legionan kunniasaattueen keralla. Hän oli syntynyt v. 1909 Suomessa ja oli kuollessaan 51 vuoden ikäinen.

Karikka oli Espanjan sodan veteraani, sillä hän meni Espanjan kansan valitseman tasavaltalaisen hallituksen puolesta taistelemaan Francon diktatuuria vastaan. Mutta maailman voimasuhteet olivat silloin sellaiset, että ulkoinen vaikutus Hitlerin natsismin johdolla sai yliotteen. Myöhemmin Karikka liittyi Canadan armeijaan huhtikuussa 1942 ja palveli Canadassa ja meren takana. Hän oli työskennellyt Ontarion metsäkämpillä ja oli union jäsen. Jälkeensä jäi häneltä vaimo, Velma ja kolme poikaa, puolta Brian, Jerome ja Dennis Pringle sekä äitinsä ja yksi sisar Suomessa.

* * *

Fort Williamin kaupungin työläisten unio hylkäsi kaupungin neuvottelukomitean tarjoaman kahden sentin palkankorotuksen tunnilta, ilmoitti union sihteeri R. M. Smith, sillä työläisten vaatimuksena on 5 sentin lisäys tuntipalkkoihin ja kolmen viikon loma täydellä palkalla kaikille jotka ovat olleet työssä 10 vuotta sen sijaan että kaupunki tarjoaa sen vain niille jotka ovat olleet työssä 15 vuotta. Myös sairausloman vaativat työläiset nostettavaksi 10 päivästä 18 päivään vuodessa. Anomus palkkariidan ratkaisusta sovittelulautakunnan avulla on jo tehty union taholta, selitti union sihteeri.

* * *

Puhdistustalkoot pidetään Iskun puistossa sunnuntaina kesäkuun 4 p., alkaen kello 8 aamulla, jotta saadaan kaikki kuntoon sinne siirtyvää kesätoimintaa varten. Pyydetään miehiä ja naisia, joilla on suinkin aikaa, saapumaan ja tuomaan haravia, lapioita, y.m. Ei tarvitse kaikilla olla työkalua, sillä siellä on paikan päällä niitä joku määrä.

Ravintola varataan jo aamulla kahvista alkaen ja "mojakka" valmistuu päivälliseksi talkoolaisille.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston kesäkuun varsinainen kokous on tiistaina, kesäk. 6 p., alkaen kello 7.30 illalla. Aluejuhlat ja muut kesätoimintain järjestelyt yleensä ja Iskun puiston käyttö ovat sen kokouksen tärkeimpiä. Myös otetaan vastaan uusia jäseniä. — ATH

Uusi tulipalopesäke Etelä-Vietnamiin

Moskova. — USAn voimistuva sotilaallinen sekaantuminen Etelä-Vietnamissa on synnyttänyt uuden jännityspisteen Indo-Kiinassa. Moskovaan saapuneiden viestien mukaan on USAn tehostunut sotilaallinen sekaantuminen herättänyt suurta suuttumusta niin Kiinassa kuin Vietnamin Demokraattisessa Tasavallassa.

Kiinan ulkoministeriön sunnuntainen lausunto toteaa, että samaan aikaan kuin Geneven kokous etsii Laosin kysymyksen rauhanomaista ratkaisua, valmistelee USAn hallitus hyökkäystä Etelä-Vietnamiin. USAn varapresidentti Johnsonin vierailu Etelä-Vietnamissa ja hänen yhdessä marionettihallitsijan kanssa julkaisemansa "kahdeksan kohdan ohjelma" tähtää Etelä-Vietnamin saattamiseen niin sosiaalisesti, poliittisesti kuin taloudellisestikin täysin USAsta riippuvaiseksi siirtomaaksi. Kiinan hallitus, joka on yksi Geneven v. 1954 Indo-Kiinan konferenssin osanottajista, ilmoittaa antavansa täyden tukensa niille Vietnamin demokraattisen hallituksen vaatimuksille, joissa vaaditaan USAn sekaantumisen lopettamista. Kiina vaatii edelleen Geneven kokouksen osanottajilta tehokkaita toimenpiteitä Indo-Kiinan rauhan turvaamiseksi.

Samansuuntaisia vaatimuksia esitetään joukkokokouksissa, jotka ovat aallon tavoin levinneet kautta Pohjois-Vietnamin. Niissä vaaditaan Indo-Kiinan kansainvälisen valvontakomission pikaista puuttumista USAn sotilaalliseen sekaantumistoimintaan.

TILATKAA VAPAUS!

PETER A. VESA

B. A. LL. B.

Barrister, Solicitor, Notary

SUOMALAINEN LAKIMIES

PUH. HO. 3-3392

1028 Danforth Ave., Toronto

Onnittelumme suomalaisten suurjuhlalle . . .

LIITTO-, LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

SUDBURYSSA

Elokuun 5 ja 6 pnä vietetään Sudburyssa Canadan suomalaisen kulttuuriväen suurjuhlat — **LIITTO-, LAULU- JA SOITTOJUHLAT**, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäkuun 20 päivänä.

Tämän juhlanumeron avulla voivat Canadan suomalaiset **kautta maan** tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä vuotuista suurjuhlaa, kulttuurityön tekijöitä ja suurta juhlayleisöä.

HENKILÖTERVEHDYSTEN HINNAT: 50c JA $1.00. ERIKOISKEHYKSESSÄ $2.00.

Kaikkien juhlanumeroon aiottujen tervehdysten ja ilmoitusten tulee olla lehtemme konttorissa heinäkuun 10 päivään mennessä.

Kerääjän nimi ....

Paikkakunta ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

Nimi	$	¢

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alertsin ja Visan yhteisen kenttäkomitean kokous maanantaina, kesäkuun 5 pnä kello 6.45 illalla. Kokous pidetään Finnish-haalilla ja kaikkia jäseniä pyydetään mukaan.

Alertsin ja Visan bingopaartit Finnish-haalilla kesäkuun 8 pnä alkaen kello 8 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla ensi keskiviikkona klo 7.30 illalla.

Työn Puiston sauna avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina kello 1—11 ip.

Alertsin ja Visan bingopaartit Finnish-haalilla kesäk. 8 pnä

Alertsin ja Visan toimesta pidetään Sudburyn Finnish-haalilla bingopaartit kesäkuun 8 pnä. Järjestävät seurat ottavat vastaan bingovoittoja kiitollisuudella. Samalla myöskin toivotaan mahdollisimman paljon bingopelaajia. Pelaamaan aletaan kello 8 illalla.

Tilaisuudesta saadut tulot käytetään yhteisen urheilukentän rakentamiseksi.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

3 EEKK. MAATA SOPIVA KESÄasunnolle ja kasvistarhalle, Louise kunnassa, länsipuolella Penagen tietä. Lähemmin: Puh. OS. 4-5780. (30-1-3)

MYYTÄVÄNÄ

1960 ZEPHYR AUTO (englantilainen Ford) myytävänä, valkoisen värinen, "whitewall" renkaat, yksi omistaja, ainoastaan 11,000 mailia. Kysykää: 9 Beech St. East, Sudbury, puhelin OS 3-7127. (30-1-3)

MYYTÄVÄNÄ

180 EEKKERIN MAITOFARMI koneineen myytävänä Beaver Lakella. Myös kolmen kannun maitokuota. Kysykää: Frank Mäkinen, Beaver Lake, puhelin UNion 6-2488. (30-1)

HALUTAAN

HYVÄNTUULINEN JA LUOTETTAVA nainen halutaan yleiseen taloustyöhön, yksi päivä viikossa, Lockerbyssä. Lähemmin: puhelin OS 4-0249. (24-27-30)

Kenttä kuntoon suurjuhlia varten kesäkuun 3 pnä

Ensi lauantaina on urheilukentän ravintolahuoneen kunnostamistalkoot Lockerbyssä. Talkoot aloitetaan jo kello 8 aamulla, Samassa yhteydessä suoritetaan muitakin kunnostamistöitä niin että kenttä saadaan asianmukaiseen kuntoon ennen suurjuhlia.

Urheilijain toiminnan hyväksi kunnostetaan rata- ja hyppypaikat, sekä hankitaan tarpeellisia harjoitusvälineitä.

Tervetuloa talkoisiin!

Mine-Millin osasto 598 auttanee Royal Yorkin lakkolaisia

Mine-Millin osasto 598n presidentti Don Gillis sanoi viime viikon lopulla, että hänen osastonsa on luvannut auttaa Toronton Royal Yorkin hotellin lakossa olevia työläisiä.

Gillis sanoi, että hän oli viime viikolla Hotel and Club Employees Union osasto 299 jäsenistön kokouksessa ja jäsenistö pyysi lakkoavustusta ja osasto 598 tulee sitä antamaan.

Hän sanoi, että tämä pyyntö tullaan esittämään yleiselle jäsenistön kokoukselle ja hän oli vakuuttunut, että jäsenistö päättää auttaa Royal Yorkin lakkolaisia.

36 tulirokkotapausta Sudburyn alueella toukokuun aikana

Sudburyn alueen terveysjärjestön johtaja tri J. B. Cook tiedoitti viime perjantaina, että toukokuun aikana on havaittu 36 tulirokkotapausta Sudburyn alueella. Hän sanoi, että sitä mukaa kun säät lämpenevät, tulirokkotapausten määrä vähenee.

"Haluaisin niiden lasten, jotka ovat sairastaneet esimerkiksi tulirokkoa, menevän perhelääkäreittensä tarkastettavaksi ennenkuin palaavat takaisin kouluun", sanoi järjestön puheenjohtaja tri F. O. Dixon.

TILATKAA VAPAUS!

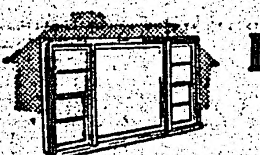

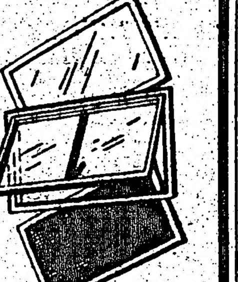

IKKUNOITA ja OVIA

kehyksiä, raameja ja ikkunoiden hyönteisverkkoja

KEHYKSETTÖMISIÄ (Sashless) IKKUNOITA

Valmistamme verstaassamme nopeasti kaiken kokoisia. STANDARI-KOKOJA VARASTOSSA.

Hyötykää alhaisista hinnoistamme!

Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Scarfen Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.

SUDBURY PLANING MILL

D. G. Hromiak, omist.

Puh. OS. 5-6771, Ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

Sisältörikas ja monipuolinen julkaisu

Kevät 1961

ON NYT ILMESTYNYT

Runsaasti kuvia Canadan suomalaisten kulttuuritoiminnasta.

48 SIVUA — HINTA 75c

SISÄLTÖ:

Kevään saapuessa	50 vuotta laulaen ja näytellen
Kevät koittaa, runo	Kiinan nainen vapautunut
Avaruuden Kolumbus	Lypsinmaan Konsta — yksintaistelija
Laulajan paluu	Pieni satu
Hopeahääpäivä	Pauline Johnson
Synnytyksen jälkeisestä hoidosta	Mies sadetakissa
Suomen Demokraattisten naisten tervehdys	Miten voimme löytää toisemme
Kingston	Elämän ilot ja surut
Tiede ja aseistariisunta	Älä heikkene Lila — se on määräys
Pelko	Unelmien kevät
Filmi 1960 vuosi	Huumoria
Samppa-vaarin neuvo	

"Kevät"-julkaisu postitetaan kaikille asiamiehille myytäväksi, mutta jos ei paikkakunnallanne ole kustannusliikkeemme asiamiestä, voitte julkaisun tilata suoraan konttoristamme. Kaikista "Kevät"-julkaisun tilauksista, jotka käsittää 6 julkaisua tai enemmän myönnetään tilaajalle 15% palkkio.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69   SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.

VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO

7 Cedar St.   Sudbury   Puh. OS. 5-5685

Työn Puisto "pesee kasvojaan" tulevaa suurjuhlaa varten

Vaikka asiasta ei ole paljoa huudeltukaan, "Työn Puisto" on kuitenkin melko huomattavasti "pessyt" kasvojaan" heinä- ja elokuun vaihteessa pidettävää suurjuhlaa varten.

Mainita sopii, että viime viikolla oli Työn Puistossa talkoita miltei joka ilta. Ammattimaalarit (emännät) heiluttelivat maaliharjaa — hanttimiehet lapiota. Talkoolaiset maalasivat ravintolan keittiöhuoneen ja ne istuimet mitkä tehtiin juhlia varten jo kevättalvella. Sen lisäksi on kentälle istutettu huomattava määrä kukkia ja tehty muitakin kunnostamistöitä. Saatujen tietojen mukaan talkootöitä järjestetään edelleen — ja talkooväkeä tarvitaan paljon, joten pidetäänpä asia mielessä silloin kun uusista talkoista ilmoitetaan.

— Hanttimies.

Teatterit auki sunnuntaisin Sturgeon Fallsilla

Sturgeon Falls. — Tämän kauppalan asukkaat eivät olleet erikoisen kiinnostuneita yleisäänestykseen kun viime viikon torstaina äänestettiin siitä voidaanko esittää elokuvia sunnuntaina.

2,650 äänikelpoisesta vain 397 kävi äänestämässä ja 314 heistä kannatti elokuvien esittämistä sunnuntaisin.

V. 1950 kauppalan asukkaat yleisäänestyksellä päättivät sallia urheilutilaisuuksien järjestämistä sunnuntaisin. Täällä on vain kaksi elokuvateatteria eikä vielä tiedetä milloin niissä aletaan näyttää elokuvia sunnuntaisin. Elokuvia ei saa kuitenkaan näyttää sunnuntaisin ennenkuin vasta kello 1.30 ip. lähtien.

Ilkityötä tehty oikein raivauskoneella

Capreol. — Viime viikon torstaina oli ilkityöntekijä raivauskoneella kaivanut Ella Lakella maakunnan puistossa 50 jalkaa pitkän, 30 jalkaa leveän ja 12 jalkaa syvän ojan tiehen juuri missä mennään puistoon. Niin:kään puistossa on kaadettu yli 50 erilaista puuta, rikottu rakennus, kolme pöytää ja useita penkkejä.

Kun Wahnapitaen ja Ella Laken välistä tietä tekevät työläiset menivät työhön viime viikon perjantaina eivät he päässeet puistoon koska tie oli katkaistu.

Puiston hoitaja Elroy Mohns sanoi ettei hän käsitä mistä syystä tämäntapaista pahaa on tehty. Hän sanoi, että rakennus oli melkein uusi, pöydät ja penkit hyvässä kunnossa.

Poliisit tutkivat asiaa. Raivauskoneen omistaja John Yemchuk sanoi, että kone oli hyvässä kunnossa ja siitä tavasta miten ilkityö oli tehty osoittaa, että sen käyttäjä on ennenkin käyttänyt raivauskonetta.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI

DR. L. HOOEY

Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

MAANMITTARI

Murray R. Maher, O.L.S.

Ontarion maanmittari

PUH. OS. 4-6348 HUONE 124
164 ELM ST. E. SUDBURY, ONT.

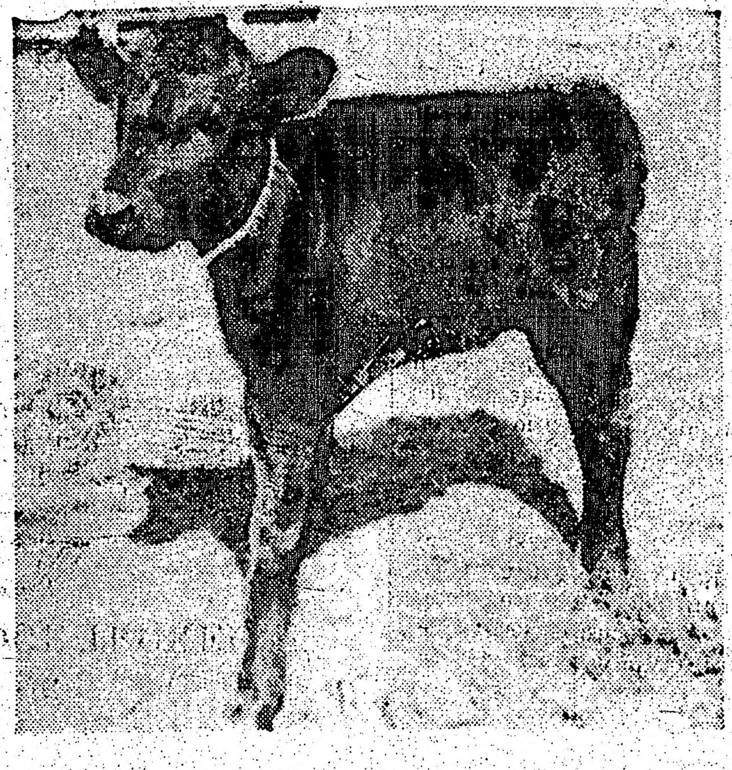

Tämä kolme jalkainen vasikka syntyi viime kuussa eräällä farmilla Leaderissa, Sask. Vasikka on muuten täysin normaali, mutta toinen etujalka puuttuu. Se kykenee kuitenkin liikkumaan vaivatta.

Seitsemän Sudburyn alueen asukasta kuoli tapaturmissa

Seitsemän Sudburyn alueen asukasta sai surmansa eri onnettomuuksissa viikon vaihteessa. Viisi menetti henkensä liikenneonnettomuuksissa ja kaksi muissa tapaturmissa.

Viime sunnuntaina hukkui Junction puroon 14-vuotias Rheal Moisan, noin maili pohjoiseen CNR:n radasta. Onnettomuuden tapahtuessa oli hän kämppäämässä kahden muun toverinsa kanssa. Hukkuneen toveri Sylvio Rouleau sanoi, että kun hän toisen pojan kanssa pakkasi tavaroitaan, niin Moisan oli ulkona ja kun he kuulivat veden roiskahduksen menivät he katsomaan. Kun he näkivät Moisanan vedessä yritti Rouleau pelastaa häntä mutta syvän veden takia ei voinut. He ilmoittivat tapauksesta CNR:n työläisille, jotka hälyyttivät paikalle poliisit ja palokuntalaiset. Moisan ehti olla vedessä noin puoli tuntia eivätkä henkiinherättämisyritykset tuoneet toivottavaa tulosta.

Sunnuntaina sai surmansa Howard Cogswell kun hänen ohjaamansa auto syöksyi pois tieltä ja pyörähti ympäri useamman kerran noin maili länteen Larchwoodin sillasta. Hänen veljensä Gerard loukkaantui onnettomuudessa ja kuljetettiin sairaalaan.

Kaksi henkilöä sai surmansa ja viisi loukkaantui autojen yhteentörmäyksessä valtatie No. 68:lla noin maili Little Currentista.

Surmansa saivat Nelson Morphet ja Lilian Astle, kummatkin Little Currentista. Loukkaantuneet kuljetettiin St. Joseph-sairaalaan Little Currentiin.

Little Currentin satamassa sai surmansa sunnuntaina Melvin Keating kun hän putosi laivan lastiruumaan.

Peterboroughsta tiedoitetaan, että siellä lähellä tapahtuneessa auto-onnettomuudessa sunnuntaina sai surmansa Copper Cliffista kotoisin oleva Kelva Anne King.

North Baysta tiedoitettiin, että sunnuntaina sai lähellä kaupunkia surmansa auto-onnettomuudessa Livelysta kotoisin oleva mrs. Daisy Browne.

Maakuntapoliisi on ilmoittanut, että heidän toimestaan on etsitty miehen ruumista Russian Fallsilta, noin 40 mailia pohjoiseen Masseysta. Heidän saamiensa tietojen mukaan Garsonista kotoisin oleva John McKinnon pelätään hukkuneen siellä ollessaan kalastamassa.

POSTIA VAPAUDESSA

Seuraaville henkilöille on postia Vapaudessa:

Mr. Eino Mäkinen, Aaro Ruuskanen, mr. Lauri Jokinen, T. Viianen, Paavo Niiles, mr. Antti Leppänen, K. Keskinen, Aanto Kalliojoki, mr. Valte Koivuranta, Mary Manty, J. Lind, Aune Mäki, Gus Ronko, Lahja A. Viitala ja Yrjö Mäkikärki.

SANTAA, SORAA JA TÄYTEMAATA

LAMMI BROS.

Puh. OS. 3-7306 ja OS 4-3382
R. R. 2, Sudbury, Ontario

(30-1-3)

TUTUSTUKAA NYT

suosittuihin...

CHRYSLER, DODGE DART ja VALIANT AUTOIHIN sekä DODGE TRUKEIHIN

- "UNIBODY" RAKENNE
- RUOSTUMISVASTAISET KEHYKSET
- KOKONAAN UUSI VIISTO 6:s MOOTTORIT
- UUTUUKSIA VAIKKA KUINKA

Luotettavia käytettyjä autoja

TED KOTILEHTI, ystävällinen suomalainen myyjämme edelleen palvelee Teitä

GARDNER MOTORS LTD.

YLI 40 VUOTTA AUTOJEN VALITTAJANA

112 Elm St. W.   Puh. OS. 4-4284   Sudbury

Ruotsalaisleimalla lisäviehätystä Itämeren saari-paratiisiin

Gotlandin saarella Itämerellä, Ruotsin itäpuolella sijaitseva Visby hallitsi aikanaan mahtavana Hansaliiton linnakkeena. Sen heinänteon päivinä 13. ja 14. vuosisadala rikkaat kauppiasprinssit rakennuttivat itselleen suuria linnoja, kaikkiaan 17 ihanaa kirkkoa ja sitten ympäröivät ne kaikki suojamuurilla. Oletetusti muuri suojasi heidän rikkauksiaan kateellisilta talonpojilta.

Nyt, oltuaan vuosisatoja unholassa, Visby on noussut jälleen kartalle. Sivussa kulkureiteistä ja usein unhoitettuna suurmatkoista, Visby on Scandinavian Airlines Systemin koneella Tukholmasta vain tunnin lentomatkan päässä. Visby on tunnustetusti yksi maailman mielyttävin lomanviettopaikka ja se on ihastuttanut tuhansia vierailijoita.

Tutustuminen Visbyyn on tutustumista historialliseen romanssiin ja kansantaruun, viikinkien päivien muistoihin ja kunniakkaaseen keskiaikaan. Kaupungin muuri ja sen 38 tornia on vielä miltei koskemattomana ja kirkot, vaikka ovatkin osittain raunioina, ovat vielä pystyssä. Kaupunki esittää joka kesä oopperamallisen ihmenäytelmän kunnioittaakseen Petru de Dacian, Ruotsin ensimmäisen tärkeän kirjailijan ja St. Nicolausluostarin priorin muistoa 13. vuosisadalta. Näytelmälle varataan ensiluokkainen näyttämöasetus — vanhan luostarin todelliset rauniot. Tämä näytelmä esitetään heinäkuun kahden viimeisen viikon aikana kahdeksan kertaa.

Visbyn kuvikkaiden katujen ja kujien varsilla on vielä huomattava määrä keskiaikaisia rakennuksia käytännössä. Stadshotelletin ruokailuhuone on peräisin 13. vuosisadalta. kuten on Gotland pankin päämajakin. SAS:n toimisto on vanhassa raatihuoneessa ja nuorten majatalo sijaitsee 14. vuosisadan uusitussa rakennuksessa.

Teidän ei tarvitse kuitenkaan elää siellä keskiajan malliin. Majapaikat vaihtelevat vuokrahuoneista — Snackgardsbadeniin, Ruotsin yhteen parhaiten tunnettuun nykyaikaiseen merenrantahuvittelupaikkaan saakka.

Visby on yksinään vierailun arvoinen, mutta saaren muissakin osissa on paljon näkemisen arvoista — pronssikauden labyrintti- eli sokkelorakennuksia, jotka on todennäköisesti rakennettu alkukantaisia rituaaleja silmälläpitäen; Torsburgen, muinainen linnoitus; kuvaavia ajanlaskumme ensimmäiseltä vuosisadalta; riimukirjoituskiviä viikinkien ajalta ja 13. vuosisadan kivestä tehtyjä teloituspaikkoja.

Hajaantuneena eri puolille saarta on yli 90 kaunista pientä kirkkoa juuri sellaisina kuin ne olivat viisi- tai kuusisataa vuotta sitten. Niiden kaiverretut ristit, madonnat ja kastemaljat ovat kristillisen taiteen helmiä. Joitakin parhaita niistä on löydettävissä Angasta, Barlingbosta, Brosta, Dalhemista, Endresta, Gothemista, Larbrosta, Vaskindesta, Ojasta ja Stangasta. Kaikkialla kasvaa ruusuja villeinä kuten mustikkapensaita ja vehmailla niityillä on harvinaisia kukkia.

Stangan "pienet olympialaiset" ovat nähtävyyksien luettelon alkupäässä. Se on vuotuinen urheilutapahtuma, millä on perin vähän yhtäläisyyttä urheilukilpailujen kanssa muualla maailmassa. Vierailijat ovat kilpailuista joko suuresti huvitettuja tai perusteellisesti ymmällä, sillä gotlandilaiset pitävät kiinni omista, omalaatuisista kilpailusäännöistään.

Heinäkuun puolivälissä järjestetään lähiseudun Lojstassa hevosnäytöksiä ja kilpailuja, missä on vetonumerona "Russ"-hevonen, harvinainen, puolivilli, Shetlandin ponin kokoinen hevoslaji, mikä on säilynyt vain siellä.

Keskitystä Angolassa

Luanda. — Tietojen mukaan yritetään portugalilaisia joukkoja keskittää Pohjois-Angolan avainpaikkoihin odoteltaessa alkuasukkaiden suurhyökkäystä siirtomaajoukkoja vastaan. Nämä koettavat jatkuvassa sateessa ja kapinallisten rakentamen esteiden haitatessa saada yhteyksiä eristettyjen kaupunkien välille. De Janeiron ja Maquela do Zombon kaupunkien välille ovat kapinalliset asettaneet yli 2000 estettä.

Työttömyys vähän lievittynyt Sudburyn alueella

Työttömyys on jonkunverran lievittynyt Sudburyn alueella, sanoi kansallisen työtoimiston Sudburyn piirin viraston hoitaja W. J. Powell viime viikon lopulla.

Kaikkein eniten työläisiä on otettu metsäviraston palveluun sekä rakennustöihin. Maataloustyöt eivät ole vielä päässeet alkuunsa paksun roudan takia.

Likaviemäritunnelin töihin on otettu tähän mennessä 15 miestä ja mahdollisesti lopuksi tunnelitöihin otetaan kaikkiaan 50 työläistä.

Kesänviettopaikkojen työläisten tarve on täytetty tähän mennessä. Mr. Powell sanoi, että International Nickel Company ja Falconbridge Nickel Mines eivät ole ottaneet työläisiä töihin viime aikoina.

"Valitettavasti minun on ilmoitettava, että hyvin harva yliopiston oppilas on saanut töitä mainitsemistani kahdesta yhtiöstä", sanoi mr. Powell.

Kansallisen työnvälitystoimiston virkailija D. M. McKee sanoi, että 140 Laurentian yliopiston oppilasta pyrkii kesäksi töihin. Hän sanoi että nämä työtä etsivät oppilaat ottavat vastaan millaisia töitä hyvänsä.

OLIT ONNELLINEN

Ravintolan omistaja maisteli uuden kokin keittämää soppaa.

"Te sanoitte palvelleenne merentakaisissa joukoissa?" kysyi hän.

"Olin upseerikasinon kokki kaksi vuotta ja haavoituin kaksi kertaa", vastasi kokki.

"Olit onnellinen", vastasi ravintolan omistaja. "Ihme etteivät tappaneet sinua".

"Helluntaina heilun kyllä"

"Minkälainen on helluntain lauantai, sellainen on koko kesä". "Jos helluntaina sataa, niin sataa joka pyhä Juhannukseen saakka". tai: "Jok' ei helota helluntaina, se ei helota koko kesänä". "Helluntain paisteet on koko kesän päisteet".

Tällä tavalla määrittelivät menneiden sukupolvien suomalaiset helluntain säännösteet Kustaa Vilkunan kirjan "Vuotuinen ajantieto" mukaan. Paitsi säännöstusta, oli kansan keskuudessa tärkeä tapahtuma myös helluntaisauna. Silloin on Etelä-Suomessa ja muualla kylvetty mahdollisuuksien mukaan ensimmäisen kerran uusilla vihdoilla.

Varsinaisesta helluntaista tuli sitten nuorten ilonpidon ja riemun juhla. Hailuodon helluntain vietosta kerrotaan seuraavaan tapaan: "Helluntai oli hupainen kesäjuhla. Silloin pantiin toimeen niitä kaikkein mahtavimpia tansseja. Parempia pelimanneja monta soitti fiululla, suurissa pirteissä tanssattiin". "Pelimannit peräseinälle ja purppurit ylös", pojat komensivat, kun tanssipirttiin tulivat.

"Helluntaina laulettiin ja naurettiin ja otettiin ilolla kesää vastaan", kerrotaan Peltosalmella. Nuorisolla, etenkin tytöillä on ollut tapana sanoa: "En joutunut joululle, enkä päässyt pääsiäiselle, vaan kyllä heilun helluntaina".

— Maailman ensimmäinen postimerkki painettiin Englannissa toukokuun 6 pä 1840.

Puolet Helsingin ammattiväestöstä on naisia

Jatkoa 2. sivulta

harjoittajat, joilla on korkeakoulututkinto esim. juristit ja lääkärit (42 pros.).

— naimisissa olleet naiset (19 pros. kaikista ammatissa toimivista naisista): johtajat ja päälliköt kaupan alalla (32 pros. naimisissa olleita) sekä muilla aloilla (43 pros.), siivoojat (32 pros., yksityisyrittäjät (30 pros.).

Yleisenä havaintona voidaan todeta, että naimisissa olevat naiset ja varsinkin lesket ja eronneet ovat suuremmassa määrin kuin naimattomat hakeutuneet teollisiin ammatteihin, naimattomat sitävastoin toimistovirkoihin tai ammatteihin, jotka lähinnä kuuluvat palvelusten ryhmään.

Tutkimuksen mukaan ratkaisevat koulutus sosiaaliryhmä ja lasten lukumäärä, ennen kaikkea nuorimman lapsen ikä, sen, käykö naimisissa oleva nainen työssä vai jääkö hän kotirouvaksi. Kahden alimman sosiaaliryhmän naimisissa olevien naisten ammatissa toimivuus on tasaista ja kestää kauan. Se kestää suurin piirtein yli 50 prosentilla aina keski-ikään saakka. Kolmannessa sosiaaliryhmässä ovat 11—15-vuotiaiden lasten äidit vielä enemmän ammatissa toimivia kuin lapsettomat aviovaimot. Se lisä perheen huolamisessa, minkä äidin ansio tuo, näyttää tässä ryhmässä kiihokkeena ansiotyöhön kaikissa muissa sosiaaliryhmissä paitsi ylimmässä, missä vaimo luopuu usein ammatista hoitaakseen yksinomaan kotia.

KUOLLUT

JACK MAKI

kuoli Sudburyn St. Josephin sairaalassa, sunnuntaina, toukokuun 28 pnä 1961 ollessaan 73 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäivät neljä poikaansa Jack, Aarne, Eino ja Sam sekä yksi tyttärensä Saima Majaniemi.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 233 Larch St. Hautajaiset toimitetaan kappelista torstaina, kesäkuun 1 pnä kello 1 ip. Park Lawn hautausmaahan.

OMAISET.

SUOMEN *viikko- ja kuukausijulkaisuja*

SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Uusi Nainen"
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c
Toukokuun numero

"APU"
Numerot 16—17 ja 18
Irtonumeron hinta 25c
Postitse lähetettynä 30c

"Lukemista kaikille"
(koko perheen julkaisu)
Saatavana numerot 41, 42, 45, 47. — Irtonumeron HINTA 25c ynnä postikulut 10c, kolmesta numerosta postin kautta lähetettynä.

"Viikonloppu"
Saatavana numerot 2—3—5—6—7—8—9—10—11—14—15—16—17 ja 18
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto

"Seikkailukertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 46—49—50—51—1—2—3—4—5—6—7—8—9—10 11—12—13—14—15—16 ja 17
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
Koko perheen lehti
Numerot 16 ja 18
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
Numerot 8 ja 9
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Toukokuun numero
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
Numero 18
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

"Suomen Kuvalehti"
Numerot 15—17 ja 18
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited

P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

TEHKÄÄ OSTOKSENNE...

Teidän International Osuuskaupan VAATEKAUPASTA

Varastomme käsittää erikoisesti valittuja ja taattuja laatutavaroita, edustaen ammattilaisten korkeata työn laatua ja kestävyyttä.

Esimerkiksi: sadat miehet ja naiset ylpeydellä pukeutuvat meidän mittojen mukaan tehtyihin pukuihin — ne ovat kuuluisia laadultaan ja taattuja ammattilaisten työn tuotetta.

STETSON HATTUJA
PARHAIN HATTU MITÄ VIELÄ ON TEHTY

Kaikki meidän työvaatteet ja jalkineet ovat korkeinta luokkaa. Ylpeydellä sanomme, että kaikki yllämainitut ovat ammattilaisten union miesten ja naisten valmistamia.

Liittykää toisiin tuhansiin tunnontarkkoihin ostajiin ja tehkää ostoksenne OMASTA KAUPASTANNE, joka edustaa UUTTA AIKAKAUTTA.

INTERNATIONAL CO-OP STORES

176 S. Algoma St.   LIMITED   Port Arthur, Ontario